

naša luč

1991
junij, julij,
avgust
6

iz naših korenin

sitarji

*Jest hvalit se ne smejm,
le tulku vam povejm,
jest dejlam sita vsake suorte,
kar se jh le zmislt muorte.*

● Sitarstvo je bilo stoletja dolgo močno razvito v vaseh med Kranjem in Škofjo Loko. Kranjska je bila med vsemi deželami stare Avstrije po izdelovanju sit na prvem mestu.

● Sitarji so delali iz žime dna za sita. Izdelovali so več vrst sit, ki so se razlikovala po velikosti in barvi. Vsaka vrsta je imela svoje ime, npr. ajnzarčki, cvajarčki, pa vse do dvanaajstice. Potrebovale so jih gospodinje. Posebna sita so imeli mlinarji. Vsekakor so bila sita najbolj pogost predmet na krošnjah ribniških suhorobarjev.

● Sita so začeli izdelovati v za-

četku 17. stoletja v Stražišču pri Kranju. Potrebno žimo so sitarji naročali na Kranjskem, kasneje na Bavarskem, proti koncu 18. stoletja pa jo je začela uvažati k nam tudi Rusija. Ponavadi so dobivali že očiščeno in pobarvano žimo.

● Sita so tkali moški, ženske in otroci od 14. leta dalje, mlajši pa so pri „kozlu“ navlačevali žimo na ničalnice. Navlečeno žimo, ki je predstavljala osnutek, so prenesli v statve. Tudi votek je bila žima, a ne v običajnem tkalskem čolničku, ampak kar v lesenih cevki.

● Število sitarjev se je zelo spreminjalo. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja se je s sitarstvom preživljalo 2000 ljudi, ki so delali na 300 do 500 statvah. Na začetku našega stoletja jih je bilo le še okrog 900, ki so delali na 300 do 500 statvah.

● S to obrtjo se je ukvarjalo predvsem kajžarsko prebivalstvo. Tem ljudem, skoraj brez obdelovalne zemlje ali živine, je bilo sitarstvo edini vir zaslužka. Sitarstvo-kajžarske družine so živele izredno skromno. Veliko je bilo tudi takih, ki niso imele niti svoje kajže, temveč so stanovale v najemniških sobah in kamrah. V lesenih, s slamo kritih stavbah sta tako živeli tudi po dve družini, v sobi, ki je bila spalnica in delavnica obenem, pa je stalo dvoje ali troje statev.

● Socialno so bili sitarji v vseh pogledih veliki reveži. Neko poročilo z začetka tega stoletja pove, da je znašal tedenski zaslužek 8 kron, letna najemnina za stanovanje pa 60 kron, torej je bilo treba delati skoraj dva meseca v letu samo za najemnino. Vsakodnevna hrana je bil ričet, zelje in krompir, in še Bog, če je bil! Delali so pogosto tudi otroci že pred svojim 12. letom, kar se jim je poznalo na obrazih in v telesnem ustroju. Če je sitar zbolel, je bil navezan edinole na usmiljenje svojih ali tujih ljudi. Prav tako ni bil preskrbljen za starost.

● Iz drugega poročila iz prete-

klega stoletja zvemo, da ni imel sitar razen svojih statev nikakršnega premoženja. Če so izgubili delo, so padli v največjo bedo, ker niso znali nobenega drugega dela.

● Zanimiva je bila duhovna podoba teh ljudi. Nekje beremo o tem: „Ob petju mu prihaja sito za sitom izpod rok in upa poln šteje dni do nedelje, da se bo mogel veselo spočiti nekaj ur. Gotovo je dobiti tudi med njimi lahkomišelnih ljudi, vendar pa je mnogo med njimi vnetih za božjo čast in za lepoto cerkve. Cerkve se sitar ne boji. Zahaja tudi rad na božja pota, posebno na sitarska božja pota v Crngrob in na Breg, in sicer v Crngrob največ na sitarski Šmarren, to je 2. julija.“

● Najpomembnejši kupec straziških sit je bila Italija, izvažali pa so jih tudi v Francijo, Holandijo, Nemčijo, na Ogrsko, v Romunijo, po drugi svetovni vojni pa na Dansko, Švedsko, nekaj tudi v Italijo in Nemčijo.

● V začetku našega stoletja so se sitarji združili v Sitarški in žimarski zadruzi v Stražišču. Delovala je vse do petdesetih let po zadnji vojni, ko je ta obrt povsem zamrla.

● Prvi začetki propadanja sitarstva so se začeli kazati že sredi preteklega stoletja. Takrat je zelo upadla prodaja sit, zlasti še v tujino. Prodajo naših izdelkov je izpodrivala tovarniška izdelava sit iz žice, kasneje pa iz najlona. Po drugi svetovni vojni je „hodilo v statve“ še okrog 60 sitarjev, največ starejše ženske. V petdesetih letih je pa sitarstvo popolnoma zamrlo. Ohranjene so le nekatere kajžarske domačije, ki spominjajo na nekdanje življenjsko okolje sitarjev.

po Janez Bogataj:
DOMAČE OBRTI NA
SLOVENSKEM

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
v Bohinju vozijo nevestino balo.
(Mirko Kambič)

Bog te živi, Slovenija!

26. junija bo prišlo, če bo prav, do samostojne in neodvisne države Slovenije. Ker je v sedanjem jugoslovanskem kotlu prav vse mogoče, je sicer možno tudi to, da nas ta datum še ne bo razdružil, a slejkoprej bo vendarle do tega prišlo.

Z razdružitvijo bo najbrž še najmanj težav na mednarodni ravni, ko bo treba dobiti zlasti na Zahodu priznanje nove slovenske države. Sicer bi imel mednarodni svet rad z jugoslovanskimi narodi kar najmanj težav, zato bi mu bilo najbolj všeč, ko bi Jugoslavija ostala skupaj. Vendar prihaja tudi že v svetu, hvala Bogu, vedno bolj do veljave spoznanje, da imajo posamezni narodi Jugoslavije pravico razdružiti se s sedanjo tovarišijo.

Teže bo najbrž slovensko slovo v Jugoslaviji sami, saj bo z njim Srbiji padel v vodo njen sen o veliki Srbiji, visokim srbskim in črnogorskim oficirjem, ki jim je tudi Slovenija rezala kruh in dajala streho, pa sladko življenje.

V Sloveniji sicer razdružitev sama ne bo naletela na ovire: narod se je s plebiscitom malone enoglasno izrekel zanjo, a velike težave bo povzročalo prehajanje iz 45-letnega totalitarizma v demokracijo. Te težave so predvsem v zvezi z gospodarsko krizo, ki se že zarisuje na slovenskem nebu.

Cene rastejo, brezposelnost je vedno večja. V tem težkem trenutku, ko bi morali vsi v Sloveniji storiti vse, da bo mlada, demokratična dežela čimprej zadihala iz polnih pljuč, si bivši oblastniki in njihova tovarišija dovolijo to, da krivijo sedanjo oblast za gospodarsko zmedo. Še bolj neodgovorne se kažejo s tem, da novo oblast ovirajo pri njenem prizadevanju za ozdravitev gospodarstva, ki so ga oni pripeljali na boben. Seveda, kolca se jim po oblasti, zato si skušajo nabirati točke za prihodnje volitve, pa čeprav za ceno nizkih udarcev.

Tovarišem uspeva njihovo početje predvsem zato, ker je večina obveščevalnih sredstev še vedno v njihovih rokah. Vendar se tudi v tem oziru že svetlika: predsednik slovenske vlade je zamenjal nekaj ljudi v vladnih informacijskih uradih in v kratkem se obeta izid novega dnevnika, Slovenca, ki bo v rokah demokratov. Oboje, zamenjani ljudje in novi časopis, bo pomagalo prezračevati slovenski prostor, čeprav bo pot še dolga.

V pričakovanju velikega koraka Slovenije na pot neodvisnosti in samostojnosti ter vedno večjega in pospešenega širjenja njenega prostora svobode, družbene in gospodarske, ji želimo ves božji blagoslov!

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: Jože Drolc, Parkgatan 14, 41138 Göteborg.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Avstrija 170 šil.
Anglija 8,50 fun.

Belgija	550 fran.
Francija	80 fran.
Italija	18.000 lir
Nizozemska ..	26 gld.
Nemčija	25 mark
Švica	23 franc.
Švedska	80 kron
Avstralija	14 dol.
Kanada	17 dol.
ZDA	13,50 dol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne in posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA.

Naročnino lahko plačate tudi na poštni čekovni račun (Österreichische Postsparkasse) števil. 9.564.255

pismo iz don Kamilovega mlina

od cerkve nimam nič

Na praznik sv. Petra in Pavla, ki ga praznujemo ta mesec, bodo slovenski škofje posvečevali novomašnike, nove sodelavce, ki bodo omogočali

rast božjega kraljestva na sončni strani Alp. Gotovo za naš narod izredno pomemben dan. Saj vemo, kako težko je dobiti za neko faro novega duhovnika, ko prejšnji umre. Škofje navadno odgovarjajo: „Nimam novega.“

V mariborski škofiji so te dni ustanovili poseben odbor, ki naj bi poživil molitev za duhovniške poklice. Škofje vedo, da morajo poskrbeti za nove duhovnike, ker sicer Cerkev ne bo mogla izpolniti svojega poslanstva. „Pojdite po vsem svetu, oznanite evanglij vsemu stvarstvu.“ Odrešene mora doseči vse ljudi.

Vsakemu kristjanu je vse to razumljivo in jasno. Žal pa niso vsi krščeni tudi verni.

Te dni sem moral v pisarni malo urediti zakasnelo pošto. Kar preveč

stvari se mi je nabralo. Nekaj te pošte je neprijetne, zato človek z njo pač odlaša. Med to neprijetno pošto spadajo tudi obvestila naših „kristjanov“, da so izstopili iz Cerkve. Ta obvestila moram poslati župnijam, kjer so bili krščeni. Naslovi teh župnij pa na obvestilih navadno niso navedeni. Zato sem poskusil dobiti te naslove od njih, ki so izstopili. Pri tem sem slišal nekaj zanimivih odgovorov.

Nisem spraševal po razlogih, zakaj so izstopili. Vendar je to vprašanje nehotе viselo v zraku.

Nekdo mi je odgovoril, da od Cerkve itak nič nima, da mu Cerkev nič ne da. Kako naj mu kaj da, če ga v cerkev sploh ni in nima s faro prav nobenega stika? „Dobro,“ sem odgovoril, „če vam Cerkev nič ne da, vam pa vsaj božja beseda, ki jo slišite pri maši, obogati življenje.“ — „Ne, tudi to ne več! Sicer se pa ne želim z vami o tem pogovarjati.“ Tako se je pogovor končal, a iz glasu je bilo čisto jasno čutiti, da kljub nasprotni trditvi mojemu sogovorniku le ni čisto vseeno, da je ta stik z Bogom pretrgan.

Druga oseba je kar naravnost povedala, da se je razočarala nad nami, duhovniki, ker nismo tako popolni, kakor bi morali biti. Rad bi ji rekel, da je mogoče tega kriva tudi ona, ker nas z molitvijo najbrž ne podpira. Saj apostol Pavel naroča, naj drug drugega bremena nosimo, ne pa, naj izstopamo iz Cerkve, če nam v njej ni kaj prav.

Tretji je pojasnil, da nima s Cerkvijo nič opraviti, ker je bil pač tako vzgojen. Nima nič proti, pa tudi za ne. Njegova pot je tekla drugače. Mogoče bi bil celo veren, ko bi se bil kot otrok srečal s Cerkvijo, a o njej je dobil samo neugodne podatke.

Končno leži na mizi še eno pismo, ki čaka na odgovor že nekaj let. Je

to pismo, ki ga je dobil urednik Naše luči, ko je ta prinesla prispevek „Ah, ta nesrečni cerkveni davek!“ V njem je don Kamilo zagrešil, kot je odpošiljateljica pisma prav ugotovila, veliko napako. Trdil je namreč, da znaša cerkveni davek 10 % od zaslužka. Polomil sem ga. V resnici znaša 9 do 10 % od davka, ne od zaslužka. To je pa seveda bistveno manj. Naj o tem spet napišem nekaj besed, da ne bo nesporazumov.

Z julijem se bo v Nemčiji zaradi priključitve Vzhodne Nemčije državni davek zvišal. Na nekem srečanju je določena uslužbenka Cerkve rekla, da bo sedaj njen glavni napor bojevati se proti temu, da bi Cerkev porabila ta zvišani davek zase, in se zavzemati za to, da ga bo Cerkev dajala za socialne namene. Trdila je, da je o povišanju cerkvenega davka zelo dobro poučena.

V resnici pa ne bo cerkveni davek prav nič zvišan, ampak bo ostal na sedanji višini. Povišani davek bo osnova samo za civilne obračune, za obračun cerkvenega davka pa bo ostal kot osnova sedanji davek. Zaradi zvišanega državnega davka se torej cerkveni davek ne bo povečal.

Bralka Naše luči, ki se je pred leti pritožila nad mojim pisanjem o cerkvenem davku, je tudi tožila nad tem, kako je ta visok. Naj še enkrat ponovim. Določeni odstotek od državnega davka, ki ga nekdo plačuje za Cerkev, je za vse občane enak. Tisti, ki več zaslužijo, plačajo seveda več državnega davka, s tem pa tudi več cerkvenega — a denarna obremenitev, izražena v odstotkih, je za vse enaka.

Poleg tega pokaže po mojem mnenju tisti, ki zaradi cerkvenega davka izstopi iz Cerkve, prav malo socialnega čuta. Ne pozabimo, da imamo zaradi Cerkve plačanih osem

(8) delovnih dni. Če zračunamo, koliko za te dni dobimo, in poleg tega še odštejemo plačani cerkveni davek od osnove, po kateri se nam zaračunava državni davek, potem res ne moremo reči, da cerkvenega davka ne zmoremo.

Sicer je pa precej jasno, da tiči vsa težava drugje: v vrednotenju stvari. Če mi vrednote Bog-vera-Cerkev nič ne pomenijo, potem je razumljivo, da mi je cerkveni davek odveč. A če mi te vrednote nič več ne pomenijo, potem je to znak za resnični alarm: z menoj je nekaj zelo, zelo narobe. Ne vem več, zakaj sploh živim.

Vsi kršeni pripadamo Kristusu. On nam je božje življenje zaslužil. Drago ga je plačal. S krvjo. S križem. To življenje nam daje po Cerkvi. Zato

jo je ustanovil. Cerkve brez duhovnikov ni. Pa tudi ne brez vernikov. Vsi smo Cerkev. Cerkev je skrb nas vseh. Po božjem načrtu. Na ozadju teh resnic je izstop iz Kristusove Cerkve zaradi nekaj mark res ubožno spričevalo.

Gospod, pošlji delavcev na svojo žetev! Daj nam novih duhovnikov. Daj nam dobrih duhovnikov. Zavzetih dušnih pastirjev. Tudi če so nam včasih neprijetni in težki. A so žive priče večnih vrednot. Pošlji nam jih. Da nam bodo odkrivali božji svet. Da nam bodo delili božje življenje, ki smo ga potrebni bolj kot suha zemlja dežja. Da ne bomo zaigrali večnosti. Saj če smo zaigrali večnost, smo zaigrali vse.

Vaš don Kamilo

zgodí se tvoja volja

Tej prošnji dajemo včasih smisel, ki je za nebeškega Očeta žaljiv. Kadar nas zadene kaj prav hudega — nesreča, bolezen, smrt — in si ne znamo več pomagati, trpko vzdihnemo: „Kakor je božja volja!“

Ali je morda božja volja vedno le najslabše, kar se lahko zgodi?

Ali veseli, uspešni, lepi dnevi, ki jih je v življenju vendarle tudi veliko, niso po božji volji?

božji načrt

Večkrat ga je težko razumeti.

Ali je res božja volja, da umre družinski oče pri štiridesetih in zapusti mlado ženo s tremi otroki?

Ali je bila božja volja, da so milijoni nedolžnih ljudi končali v Hitlerjevih in Stalinovih taboriščih?

Zakaj divjajo naravne ujme in potre-si, ki terjajo številna človeška življenja in povzročajo neizmerno gmotno škodo?

Zakaj kaže Kristusova Cerkev svoj vse preveč človeški obraz in je dovzetna za mnoge slabosti?

Ali je to res božja volja?

In še bi lahko vrtali. V zadregi smo, če skušamo v isti sapi odgovoriti na vprašanje o svetu in božji volji.

Razmišljati je treba drugače.

zapoved ljubezni

Ljudje nismo božje lutke. Ni pošte-no, da vsako bolečino, vsako trpljenje opazujemo ločeno in ga skušamo opravičiti z božjo voljo. To ni pobožnost. To je vera v slepo usodo. Tudi ne smemo naprtiti Bogu tistega, kar je posledica človeške slabosti, izprijeno-sti ali omejenosti.

Kaj je torej božja volja?

„Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem, z vso dušo in z vsem

mišljenjem. In: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe“ (Mt 22, 37-39).

V teh dveh zapovedih je skrit ključ za razumevanje božje volje. Tri misli si moramo natančneje ogledati:

● **Ljubezen ni neko nadzemesko čustvo**, ampak je naravnost celega človeka. Ta prežema naša čustva, naš razum, naše vedenje, naše ravnanje.

● **Ljubezen do Boga in sočloveka je ena in ista**. Ni mogoče ljubiti Boga in ne ljubiti svojega bližnjega. Šele prek človeka nam je dana možnost, da ljubimo Boga.

● **Bližnjega lahko ljubim le, če sem sam s sabo v miru**. Kdor je same-mu sebi napoti ali se celo sovraži in je s seboj v stalnem sporu, bo težko ljubil druge ljudi, saj je ljubezen do sebe vzorec ljubezni do bližnjih.

brez ljubezni

Umazana opečna hiša ob pro-metnici. Dom starejših občanov. Nenavadna skupina ljudi. Eden mi je posebno padel v oči. Ima resen, vedno žalosten obraz. Ne-kega dne mi je povedal svojo zgodbo.

Preprosta je bila. Trud, napor, delo. Vse življenje. Žena mu je umrla, hči je poročena.

„Ali vas hči ne obiskuje?“

uglašenost

Uganke ostajajo uganke. Nobeden ne bo znal odgovoriti, zakaj je moral umreti mladi mož, zakaj nas pestijo naravne nesreče. A v luči očenaša se nam marsikaj pojasni. „Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji...“ ni prošnja, da bi se prepustili božji usodi, ampak vprašanje naši življenjski drži, našemu ravnanju: **Kako uglasiti našo voljo s tem, kar Bog od nas pričakuje?**

Božje volje ni tako težko spoznati. Javlja se nam od trenutka do trenutka.

Po naših človeških in poklicnih dolžnostih. Vsak hip vemo, kaj naj storimo, če hočemo biti marljivi, vestni, dobri, plemeniti.

Izpolni svojo dolžnost do kraja, pa boš izpolnil božjo voljo.

Prošnja „zgodi se tvoja volja“ se dejansko spremeni v vprašanje nam samim, ali smo pripravljeni svojo voljo podrediti božji, ali pa hočemo uveljaviti svojo voljo proti božji. Moja volja: lahko gre za naše skomine po oblasti in uveljavljanju, naše prerivanje po uveljavitvi ali tudi naše negotovosti, ki jih hočemo preigrati s telesno silo. Davek za to pa plačujejo drugi.

sreča

Za srečo, kolikor je na tem svetu dosegljiva, je potrebno samo eno, to pa je nujno: sprejeti božjo voljo, ki je izražena v božjih zapovedih in kakor se nam odkriva po dogodkih, in jo zvesto vršiti.

Kdor tako dela, si lahko po napornem dnevu reče: „Tako. Izvršil sem vse, kar je danes Bog od mene pričakoval. Sedaj pa vse skrbj stran! Vas bom že jutri spet našel.“

Kdor pa vrši svojo in ne božjo voljo, nima skrbi nikamor odložiti.

„Ne, ne mara zame.“

Nekega dne je imel novo volne-
no jopico. Lepa je bila in topla.

„Kje ste jo dobili?“ vprašam.

„Od hčerke.“

„Poslala vam je paket? To je pa
lepo!“

„Ja,“ je odgovoril. „Saj skrbi
zame. Ne morem se pritožiti.
Mnogo lepih stvari je bilo v zavit-
ku, le...“

„Ali je kaj manjkalo?“

„Ja, ljubezen,“ je žalostno
zavzdihnil.

beračica

V času draginje je prišla v vas prosjačit neznana berači-
ca. Oblečena je bila revno, a
čisto. Hodila je od hiše do
hiše. Ponekod so jo z grobimi
besedami odpravili, drugod je
dobila majhen dar. Le naj-
ubožnejši kmet jo je povabil,
naj sede v toplo izbo. Njegova
žena ji je ponudila velik kos
kolača, ki ga je pravkar
spekla.

Naslednji dan so bili vsi
vaščani povabljeni na grad na
večerjo. V jedilnici so zagleda-
li majhno mizo, ki je bila
obložena z najboljšimi jedmi.
Zraven pa je stala velika miza
s krožniki, ki so bili večinoma
prazni ali pa je na njih ležal
košček plesnivega kruha,
nagnito jabolko, prgišče
otrobov...

Gospodarica gradu je spre-
govorila:

„Preoblečena beračica sem
bila jaz. Skušala sem vas pre-
izkusiti v času te draginje, ki
je najhuje prizadela najbolj
uboge. V eni hiši so me poseb-
no lepo sprejeli. Zato bosta
moja včerajšnja gostitelja ve-
čerjala z menoj. Tudi nagrado
bosta dobila. Ostali pa imate
na krožnikih tisto, kar ste mi
ponudili. Vzemite in jejte. Pom-
nite pa, da bomo nekoč na
onem svetu vsi povabljeni k
nebeškemu obedu. Tam bomo
postreženi na enak način.“

Kakor si sejal, tako boš žel.

iz knjige življenja

zgodovinska pripoved

V starozavezna besedila so vključeni zgodovinski dogodki. Medtem ko v sagah očakov Bog neposredno posega v dogajanje, so zgodovinske zgodbe izrazito posvetne.

Besedilo o Absalomovi zaroti je zapisal verjetno kronist v času kralja Salomona, ker je hotel opravičiti zakonitost Salomonove oblasti. Znano je, da je imel kralj David z različnimi ženami kopico otrok, ki so se vsi potegovali za njegov prestol. Zmagal je Salomon, zgodovino so pa vedno pisali zmagovalci.

Značilnost zgodovinske zgodbe je, da prikazuje osebe in dogodke zelo podrobno. Tu in tam so omenjene tudi slučajnosti. Vse z določenim namenom. Pisec bi lahko dogodke opisal bolj splošno, z določeno zgodovinsko razdaljo. A je storil drugače. Celotna zgodba je oblikovana tako, kot to velewa razlog, ki je botroval nastanku le-te. Modri Salomon, ki si je pribojeval vladarsko žezlo od svojega očeta Davida, je moral imeti za to tudi zgodovinsko opravičilo. Njegova najhujša tekmeča sta bila Absalom in Adonija.

Absalom je bil rojen v Hebronu, starodavni izraelski prestolnici. V tem mestu je še nekaj časa vladal David, dokler ni Jebusejcem iztrgal Jeruzalema. V Hebronu je bilo tudi svetišče in

narodni zakladi. Popolnoma naravno je bilo, da se prebivalci Hebrona niso mogli sprijazniti z Davidovo odločitvijo, da si zgradi novo prestolnico. Zato so z navdušenjem podprli vladarske skomine mladega kraljeviča Absaloma v upanju, da jim bo spet vrnjen nekdanji sijaj.

Zgodovina je napisana na podlagi dejstev. Bog ne posega neposredno v dogajanje. A vseeno gre pri zgodbi za pripoved. Pisec spretno vpleta v zgodovinske dogodke svojo razlago. Pokazati hoče Absalomovo zahrbtnost: ta si je ustanovil zasebno vojsko, ustvaril

mrežo zaupnikov, podtalno rušil kraljev ugled, si tajno lastil sodno oblast, ki je bila izključna pravica kraljev. Za nameček se je pod krinko pobožnosti umaknil v Hebron, kjer je imel David največ nasprotnikov. Pridobil si je celo Davidovega svetovalca.

Absalom je postal tako mogočen in močan, da je moral pred njim bežati celo nepremagljivi kralj David. A vse to Absalomu ni nič pomagalo. Davidovi vojaki so upor zatrli. V opomin vsem, ki bi se hoteli upirati vladarjevi oblasti. Sporočilo, ki je bilo namenjeno predvsem Salomonovim sodobnikom.

absalomova zarota

Nato si je Absalom naročil voz in konj ter petdeset mož, ki so tekali pred njim. Navsezgodaj se je postavljaj Absalom ob potu pri vratih. Vsakega, ki je imel pravdo in prišel h kralju po rzsodbo, je poklical Absalom k sebi in vprašal: „Iz katerega mesta si?“ Ko je odgovoril: „Tvoj hlapec je iz tega in tega Izraelovega rodu,“ mu je Absalom rekel: „Glej, tvoja stvar

je dobra in pravilna, a pri kralju ni nobenega, ki bi te poslušal.“

Dalje je rekel Absalom: „Ko bi vendar kdo mene postavil za sodnika v deželi! Vsak, ki ima pravdo ali tožbo, bi prišel k meni in jaz bi mu prisodil pravico.“ Če je kdo pristopil, da bi se mu poklonil, je stegnil roko, ga pritegnil k sebi in ga poljubil.

Po štirih letih je Absalom rekel kralju: „Naj grem, prosim, da spolnim v Hebronu svojo obljubo, ki sem jo storil Gospodu.“

Kralj mu je odgovoril: „Pojdi v miru!“

Potem se je vzdignil in šel v Hebron.

Absalom pa je poslal tajne sle po vseh Izraelovih rodovih in dal razglasiti: „Kadar začujete glas trombe, recite: ‚Absalom je kralj v Hebronu.‘“

Z Absalomom je šlo dvesto mož iz Jeruzalema, ki so bili povabljeni in šli s preprostim srcem, ne da bi kaj vedeli. Ko je Absalom opravljal daritve, je dal poklicati tudi Davidovega svetovalca Gilonca Ahitofela. Tako je nastala silna zarota in vedno več ljudstva je bilo pri Absalomu.

2 Sam 15, 1-12

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

TRETJA IZDAJA KNJIGE SLOVENSKE GORE

Cankarjeva založba je izdala popravljeno priljubljeno knjigo Slovenske gore, ki je s tem dosegla rekordno naklado 40.000 izvodov. Delo ima 344 strani velike oblike na odličnem papirju. Na koncu knjige je obsežen dodatek: pregled naših vrhov, visokih več kot 2000 metrov, naravnih znamenitosti, planinskih postojank in poti, zavarovanih rastlinskih vrst in nekaj najbolj znanih (plezalnih) smeri.

SEJEM ALPE-ADRIA

Prvi del letošnjega jubilejnega 30. sejma Alpe-Adria, imenovan Svoboda gibanja, si je ogledalo približno 50.000 ljudi. Na njem je sodelovalo 438 razstavljalcev, od tega 170 iz tujine. Drugi del se je imenoval Svoboda bivanja. Na njem je razstavljalo 323 razstavljalcev, od tega 190 iz Jugoslavije, in so prikazali vse, kar zadeva naše življenje znotraj doma, od „naredi sam“ v hiši in stanovanju do „naredi sam“ v vrtu in sadovnjaku, poleg tega pa vse nove dosežke na področju od elektronskih računalnikov do video in audio tehnike.

ČIŠČENJE ONESNAŽENIH BREGOV SAVA

Splavarsko-čolnarsko društvo Sava je pripravilo čiščenje na reki Savi pod geslom „Čista Sava za bodoče rodove“. Pri tem so sodelovali ribiči, lovci, kajakšaši, planinci in drugi. Udeležencem je bilo na voljo šest velikih vojaških gumi-

jastih čolnov, ki so jih krmarili izkušeni veslači. Savo so čistili na dveh odsekih: Zasip (pri Bledu) — Podnart (Otoče) in Medvode — Črnuče. Savo oziroma njene bregove so očistili v skupinah, odlagališče nabranih odpadkov pa je bilo na cilju posameznega odseka.

NOVE UNIFORME SLOVENSKE VOJSKE

Pripadniki Teritorialne obrambe Slovenije so dobili nove uniforme. To so maskirne vojaške obleke temnejših rjavih tonov. Na kapi imajo nov okrogli znak, ki se zgoraj končuje v obris Triglava. V notranjem polju si od zgoraj navzdol sledijo bela, modra in rdeča barva. Za poljem sta dva prekržana meča, od katerih pa se vidita samo ročaja in konici.

NOVA JUGOSLOVANSKA ZNAMKA POSVEČENA SLOVENCU

V prodajo so dali novo jugoslovansko znamko, posvečeno Tomu Česnu, alpinistu iz Kranja, ki je pred enim letom preplezal južno steno Lotseja v Himalaji. To, kar so pred njim poskušale odprave, je storil sam. Svetovna alpinistična javnost je ta podvig ocenila za enega največjih alpinističnih uspehov.

NOVA PLAČILNA ENOTA

Od 1. maja lahko v Sloveniji podjetja, banke in v poslovanju z njimi tudi občani uporabljajo posebno obračunsko enoto — slovenski eku (seku). Seku seveda še ni obvezno plačilno sredstvo. Vrednost sekuja bodo ugotavljali sproti. S sprejemom nove denarne zakonodaje bo odlok o slovenskem ekuju prenehal veljati. Na začetku osamosvojitve bo plačilno sredstvo najbrž kar

Posnetek iz Škofje Loke.

slovenski dinar, o drugačnem imenu valute se bodo pogovorili pozneje.

RAZSTAVA O OHRANJEVANJU OKOLJA

V predverju Cankarjevega doma v Ljubljani je bila pripravljena razstava o zaščiti okolja v Nemčiji. Razstava je imela poseben pomen zato, ker ima Slovenija podobne težave z onesnaževanjem s strani industrije kot Nemčija. Tu so problemi že tako hudi, da je treba vodo v Porurju kar sedemnajstkrat prečiščevati.

STIČNE TOČKE MED UČITELJI IN VEROUČITELJI

Odsek pedagogov pri nadškofijskem odboru za izobraževanje je pripravil v Dravljah v Ljubljani pogovor o možnostih sodelovanja med šolskim učiteljem in katehetom. Pogovor je pokazal, da je ponekod sodelovanje možno, druge pa ne. Oviranje s strani šole je precejšnje. Ponekod duhovniku ni dovoljeno stopiti v šolo, na policah šolske knjižnice je težko najti prostor za sveto pismo kot leposlovno branje, kje druge ima pa vodstvo šole več posluha za različno zanimanje šolarjev in staršev.

Grad Turjak ima čudovito lego na robu planote nad Želimeljsko dolino.

Letos so dobile gimnazije seznam izbirnih vsebin, med njimi tudi verskih, o katerih pa na posameznih šolah učenci niso bili seznanjeni. Seveda ni to prav. Z nadškofijskega odbora so poslali šolskim oblastem in javnosti protestno pismo.

SLOVENSKO DRŽAVLJANSTVO

Predlagani zakon o slovenskem državljanstvu predvideva štiri načine pridobitve le-tega: po rodu, po ozemelskem načelu (z rojstvom na ozemlju Slovenije), na osnovi prošnje in po mednarodni pogodbi. V zakonu so tudi štirje načini prenehanja državljanstva: z odpustom, z odrekom, z odvzemom in po mednarodni pogodbi. Zakon je povsem v skladu z načeli, ki veljajo v razvitem svetu. Posebej so opredelili ravnanje s slovenskimi izseljenci in s tistimi, ki jim je bilo državljanstvo odvzeto.

SEJEM ARS-ANTIQUITAS-FLORA

Gospodarsko razstavišče v Ljubljani je konec maja priredilo prvi jugoslovanski sejem Ars-Antiquitas-Flora (Umetnost-Starožitnost-Rastline). Namen sejma je bil seznaniti širši krog ljudi z dogajanjem na umetnostnem

trgu — od starin do umetniških del nove dobe. Razstavljalo je 26 galerij iz Jugoslavije in tujine, predvsem Avstrije in Italije.

od tu in tam

BOGENŠPERK

Litijčani načrtujejo letos delno obnovo gradu Bogenšperk. V načrt spada obnova grajske kapele in ostrejša lege krila, obnova in ureditev sobe pred viteško dvorano, dokončna ureditev muzejskih zbirk, namestitve ure na stolpu in še nekaj obnovitvenih del. Dokončno morajo tudi določiti, kdo je lastnik gradu in komu ga bodo dali v upravljanje. Gostinsko ponudbo nameravajo razširiti s prenočišči, konjušnico in prevozi s kočijo. Litijčani nameravajo obnoviti tudi grad Ponoviče.

BOROVNICA

V znameniti soteski Otavščice, v Peklu pri Borovnici, so spet uredili turistične poti, ki vodijo mimo petih sla-

pov na Pokojiško planoto. Obnovili so stopnice in vrvi za oprijemanje. Ob nedeljah in praznikih je odprto tamkajšnje gostišče. Vrhniška občina pripravlja tudi odlok o krajinskem parku Pekel, s katerim bodo zavarovali to naravno znamenitost.

CELJE

Na 20 tisoč kvadratnih metrih razstavnih površin so se vršili v Celju deveti pomladanski obrtni sejmi. Zvrstili so se sejmi Vse za otroka (že petnajstič), Bio, Avto in vzdrževanje, Človek in prosti čas, Novosti za trgovino in sejem široke porabe. Sodelovalo je kakšnih 200 razstavljalcev in 150 prodajalcev.

CERKNO

V začetku maja so v tukajšnji cerkvi sv. Ane blagoslovili prenovljene oziroma nove orgle. Blagoslova se je kot častni gost udeležil minister za kulturo Capuder, ki je v govoru izrazil misel, da so morali v prejšnji družbeni ureditvi vsi piskati v isti rog, demokracija je pa podobna orglam, kjer smejo biti glasovi različni. Po maši je pripravil mojster Bergant orgelski koncert.

DOMŽALE

V Domžalah so pripravili dvotedensko akcijo za čisto in zeleno občino Domžale. Pri njej so sodelovale vse krajevne skupnosti iz občine, društva, podjetja in krajani. Pri čiščenju je bil najpomembnejši odvoz kosovnega materiala. Zagotovili so ustrezno število vrečk za zbiranje odpadkov in zaščitnih vrečk za njihovo nabiranje. Razdelili so jih posameznim krajevnim skupnostim, društvom in šolam. Odpravili so divje odlagališče v Grobljah, ostala pa bodo odpravljali po vnaprej pripravljenem programu. Tudi reki Pšata in Kamniška Bistrica bosta potrebni čiščenja.

KALOBJE

Pri tukajšnji romarski cerkvi se je zbralo okrog sto gasilcev iz 12 gasilskih društev občine Šentjur pri Celju, da javno počastijo svojega patrona sv. Florijana, česar ves čas po vojni niso smeli storiti. Mariborski kanonik Lipov-

šek je blagoslovil gasilske prapore in sliko sv. Florijana. Ob zvokih godbe so gasilci odkorakali v cerkev, ki so jo za to priložnost sami okrasili. Po maši so praznovanje nadaljevali v dvorani gasilskega doma.

KOČEVJE

Po drugi svetovni vojni so odpravili potniški promet na 76 kilometrov dolgi progi Ljubljana-Kočevje. Ob stoletnici te proge bodo odslej prirejali vsako soboto izlete na njej z muzejskim vlakom. Za otroke do petega leta starosti so izleti brezplačni, ostali izletniki pa morajo plačati po 500 dinarjev. V vlaku je bogata ponudba jedi in pijač. Strežno osebje je oblečeno v avstro-ogrske uniforme, v spomin na stare čase. Med vožnjo je poskrbljeno za zabavo in vodniki okvirno predstavijo znamenitosti Kočevskega. Izletniki si po prihodu v Kočevje lahko ogledajo grobišča v Kočevskem Rogu, staro žago, obrobje pragozda in razvaline kostelskega gradu.

KOČEVSKA REKA

V kulturnem domu v Kočevski Reki so se zbrali k večerni maši, ki jo je v prvem velikonočnem tednu opravil ljubljanski nadškof, številni verniki. Tu zadnjih 42 let ni bilo maše, saj je bilo to središče zaprtega območja, kjer partija ni dovoljevala nobene navzočnosti Cerkve. Zato je dala tudi podreti dotedanjo cerkev in na tistem mestu urediti park. Na Kočevskem je bilo po vojni porušeni 90 cerkva in bogoslužnih znamenj. Verniki s tega področja si želijo nove cerkve. Otroci hodijo k verouku v tamkajšnjo osnovno šolo.

KRANJ

Na tukajšnjem razstavišču na Savskem bregu se je vršil mednarodni sejem gozdarstva in kmetijstva, na katerem je sodelovalo blizu 750 razstavljalcev, od teh 40 iz tujine. Na njem je bilo na ogled in naprodaj veliko kmetijskih in gozdarskih strojev, lovske opreme, orodja, drugih potrebščin za vrtničarje, živil ter blaga za široko porabo. Sicer pa se je vršilo v času razstave tudi veliko okroglih miz, posvetov, prikazov, revij in podobnih dejavnosti s področja gozdarstva, kmetijstva in lovstva.

Kot je razložena vinogradniška vas na terasah med številnimi zidanicami, 3 km jugozahodno od Semiča.

LAŠKO

Na god sv. Jurija so letos po 60 letih ponovno oživili prikaz „Zelenega Jurija vodimo“. Zeleni Jurij je s spremstvom najprej krenil po ulicah Laškega, vmes prepeval posebno pesem in pobiral darove, potem se je prireditev nadaljevala na dvorišču osnovne šole. Tam je bila pripravljena pojedina, ljudje pa so se veselili s pomladnimi pesmimi in igrami. Prireditev je bila eden največjih folklornih dogodkov v tej občini.

LJUBLJANA

V 8000 izvodih je izšla knjižica žepne oblike na 80 straneh Plečnikova Ljubljana. Delo prinaša kratko zgodovino našega glavnega mesta. Osrednji del je namenjen 28 Plečnikovim delom v Ljubljani. Predstavljena so z barvnimi fotografijami in kratkim opisom. Knjižica je strokovno napisana in privlačno oblikovana. Izdali jo bodo tudi v nemščini in angleščini.

LJUBLJANA

Na Gospodarskem razstavišču so priredili osmi Ribiški sejem. Razstavljalo je 22 izdelovalcev ribiške opreme

iz vse Jugoslavije. Predstavili so tudi nekaj novih ribiških revij in časopisov. Ogledati si je bilo mogoče zbirke sladkovodnih rib, ribiškega pribora in opreme ter drevak, to je preprost čoln iz ehaga debla, s Cerknškega jezera.

LJUBLJANA

Mesto Ljubljana bo razpisalo javni natečaj za ureditev območja Mestna vrtnarija v Tivoliju. Treba bo urediti okolico ribnika, namestiti sodobne steklenjake, uvesti ustrezno gostinsko mrežo in pripraviti vse potrebno za evropsko vrtnarsko razstavo leta 1993.

LJUBLJANA

V Ljubljani je na Mirju 2 že tri mesece in pol odprto zasebno Podjetje za svetovanje s področja zdravstvene nege, ki vključuje zeliščno lekarno, zdravniško posvetovalnico in drogerijo. V lekarni ponujajo zdravila iz naravnih zelišč. Tu prodajajo tudi pripomočke za nego mimonaravnih odprtín, narejenih z operacijo, za izpeljavo telesnih izločkov. Uvedli so tudi zdravniška posvetovanja s strokovnjaki. V drogeriji prodajajo samo tiste pripravke, ki nimajo kemičnih dodatkov.

Razvaline Soteškega gradu, 4 km od Dolenjskih Toplic. Grad so zažgali partizani oktobra 1943.

koncert kot začetek proslavljanja 500-letnega jubileja novomeškega kapitulja, ki bo leta 1993. Lani se je na Bledu zbralo k takšnemu srečanju 14 zborov. Pevci so bili po koncertu v gostišču Loke gostoljubno postreženi. V znamenje novih časov sta nadškofa Šuštar in Turk posadila lipi.

PESNICA

Sedaj lahko občani Pesnice urejajo vse zadeve v zvezi z registracijo in spremembo lastništva avta, izdajanjem in podaljševanjem vozniškega dovoljenja na oddelku za notranje zadeve v Pesnici. Doslej so Pesničani vse to urejali v Mariboru.

PIRAN

Piranski občinski možje so sklenili, da bo v Piranu spet ustanovljena gimnazija s slovenskim učnim jezikom. Potem ko je ta gimnazija uspešno delovala na Koprskem 23 let, so jo v začetku osemdesetih let zaradi varčevanja zaprli. Mnogi dijaki so se tedaj vpisali na piransko gimnazijo z italijanskim učnim jezikom, drugi so se pa vozili na oddaljenejšo slovenske srednje šole.

PREVALJE

Pri osnovni šoli na Prevaljah so odprli prizidek z osmimi učilnicami. V njem so tri učilnice za fiziko, kemijo in biologijo. Šolo obiskuje več kot šeststo učencev. Odslej bodo imeli pouk le v dopoldanski izmeni. Zaradi pomanjkanja denarja še niso opremili kuhinje z jedilnico in računalniške učilnice. Pripravljen je že tudi načrt za izgradnjo večje telovadnice.

PTUJ

5. septembra bodo v obnovljeni stebrišni dvorani na vzhodnem delu ptujskega gradu, ki je eden najlepših grajskih prostorov na Slovenskem, razstavili nakit od prazgodovine do danes. Zajeli bodo rimski nakit od sredozemskega do panonsko-noriškega območja in najdene nakitne predmete iz vseh nadaljnjih stoletij. Naprodaj bodo kopije najbolj zanimivih predmetov iz zgodovine, ki tudi danes lahko služijo kot odlični nakit.

PTUJ

V jedilnici starodavnega minoritskega samostana so ocenjevali dobrote, ki so jih pripravile gospodinje in jih iz kmečkih peči iz vse Slovenije prinesle na ogled. Strokovno so ocenili 600 dobrot z oznako vrhunske kakovosti, sledila pa so jim zlata in srebrna priznanja. O pomenu gospodinjstev šol, ki jih sedaj oživljajo, je govoril kmetijski minister Osterc.

SEŽANA

Po šestnajstih letih gradnje so sedaj odprli kulturni dom Srečka Kosovela v Sežani, ki je zgodovinskega pomena za Kras pa tudi za celo Primorsko. To kulturno središče pomeni eno največjih tovrstnih naložb v Sloveniji v zadnjih letih. V veliki dvorani je 460 sedežev.

SLOVENSKA BISTRICA

Športna dvorana Bistrica v Slovenski Bistrici je dobila umetno plezalno steno, ki so jo izdelali alpinisti domačega planinskega društva. Visoka je 11 metrov in vključuje tudi dva previsa. Najbrž je med vsemi slovenskimi plezalnimi stenami, ki jih sicer še ni veliko, najboljša.

SLOVENSKA BISTRICA

V okviru spomladanskega naravnoslovnega dneva so se učenci in učitelji tega kraja lotili akcije za prijaznejše okolje. Učenci so ugotovili, da je mesto zelo onesnaženo. Tega niso krive le smeti in več črnih odlagališč, pač pa tudi slab zrak, posebej okrog Impola, zaradi številnih kurišč na slab premog in prometa, ki je speljan po napačni cesti skozi mesto. Svoje vonjave sprošča tudi že dolgo mrtvi potok Bistrica niže od Impola. Učenci so pozvali krajanke, naj bolj pazijo na čistočo tako doma in v mestu kot tudi na delovnem mestu.

ŠOŠTANJ

V Mayerjev vili v Šoštanju, kjer ima društvo Šaleških likovnikov svojo delavnico in razstavne prostore, je vsak torek tečaj lončarjenja. Ob koncu tečaja bodo udeleženci pripravili skupno razstavo. Društvo ima tudi veliko lončarsko peč, v kateri bodo žgali svoje izdelke.

MARIBOR

V ulici Staneta Severja so odprli zasebno zavarovalnico Broker BB. Ta je v nekakšnem poslovno sodelovanjskem odnosu z Zavarovalnico Maribor in v njej bodo opravljali vse storitve, kakršne opravlja Zavarovalnica Maribor. Zavarovanci bodo lahko v njej tudi prijavljali škode in s tem prihranili čas, saj jim ne bo treba hoditi v mesto. Sčasoma bodo začeli tudi izplačevati odškodnine.

MARIBOR

V mariborskem kopališču Pristan imajo poleg dveh bazenov še trgovino, frizerski salon, pedikerja, zaprt prostor za obsevanje z žarki, savno, v zgornjih prostorih pa prostor za sprostitev in okrepitev; ta meri kar 400 kvadratnih metrov, v njem so številne naprave za razgibavanje. Imajo tudi poseben prostor za aerobiko.

NOVO MESTO

V začetku maja je 18 cerkvenih zborov iz Slovenije in zamejstva priredilo

vrenje v slovenskem kotlu

VRENJE

Predeli Hrvaške, kjer živijo srbske manjšine, so postale v zadnjem času pravo bojišče. Tamkajšnje dogajanje je pripeljalo razmere v Jugoslaviji **do roba državljanske vojne**.

Na dnevnem redu so bili spopadi, miniranja železniških prog, električnih daljnovodov in vodovodnih cevi, blokiranje cest. Srbski teroristi so napadali hrvaške domove znotraj tako imenovane srbske krajine. Hrvati so bežali iz kninske občine, Srbi pa iz zadarske. Čedalje več je bilo posamičnih medsebojnih obračunavanj.

Hrvaško-srbski spopadi so v začetku maja zahtevali **na desetine mrtvih**. Cilj krvavih prask utegne biti opravičilo za JLA, da poseže v dogajanje ona. Hrvaški predsednik Tudjman je obdolžil srbske oblasti, da skušajo s podpihovanjem spopadov omajati trdnost Hrvaške in Slovenije, ki sta obrnili hrbet komunizmu. Mnoga poročila govorijo o sodelovanju jugoslovanske armade s srbskimi teroristi. Za dogodke je sokriv tudi Zahod, ki še naprej zagovarja obstoj Jugoslavije in noče uvideti, da je takšna Jugoslavija srbsko orodje za zatiranje drugih narodov.

V Sloveniji se sprašujejo, ali ne bi kazalo vseh 6000 slovenskih vojakov že pred 10. junijem odpoklicati iz JLA. Armadni vrh je tudi že dobil pooblastila za poseg v Sloveniji.

MRTVAŠKI PLES

Karikatura Franco Juri

Tudi v Sloveniji ne poteka razvoj brez težav. Kaj je bilo tam v zadnjem času novega?

Stranka Slovenska kmečka zveza je zahtevala **odstop kmetijskega ministra Osterca**, sicer člana te stranke, češ da je premalo uveljavljal strankine koristi. Predsednik vlade Peterle je zavdeno odločitev odložil za en mesec.

Potem je Peterle **zamenjal ministra za informiranje Staneta Staniča**. Razlog za zamenjavo naj bi bilo Staničevo neuspešno prizadevanje, da bi poročanje medijev (tiska, radia, TV) ne bilo slovenski vladi tako nenaklonjeno. Na Staničevo mesto je Peterle imenoval Jelka Kacina, dosedanjega pomočnika obrambnega ministra. Kacinu nekateri očitajo boljševisko preteklost in Peterle svari pred „komunističnim“ ministrom za informiranje.

Zatem je nepreklicno **odstopil gospodarski minister in podpredsednik vlade Jože Mencinger**. Glavni razlog je bil nesoglasje z ostalimi člani vlade glede načina gospodarskega osamosvajanja Slovenije, razlike med njim in ostalimi ministri so pa tudi glede sedanje gospodarske politike. Peterle je Mencingerjev odstop sprejel, pridržal ga pa je v vladi kot posebnega gospodarskega sodelavca. Sicer je pa Mencinger že lani napovedal, da bo letos v maju kot minister odstopil.

Ali se bo Slovenija **26. junija** res

lahko **odcepila**, je veliko vprašanje. Tako zvezno predsedstvo kot zvezna vlada nočeta o tem ničesar slišati in grozita z vojsko.

Evropska gospodarska skupnost je Sloveniji in Hrvaški dala vedeti, da ne bosta prišli laže v evropsko skupnost, če se bosta od Jugoslavije ločili.

KDAJ JE BILA USTANOVLJENA OF?

Praznovanje ustanovitve OF, ki jo je partija spravila v življenje zato, da je prek nje izvedla revolucijo, s katero je prišla na oblast, je za mlado slovensko demokracijo sramota. Ljubljanska DRUŽINA je objavila 14. aprila prispevek slovenskega dolgoletnega politika Rudolfa Smersuja iz Argentine, ki ga tu objavljamo.

Razni pisci iz vrst KP in bivših partizanskih borcev trdijo, da je bila OF ustanovljena 27. aprila 1941. Tudi je slišati trditve, da so se ji tedaj pridružili vsi Slovenci, ne glede na svojo versko, idejno in politično pripadnost.

Obe trditvi sta popolnoma neresnični.

OF ni bila ustanovljena **27. aprila 1941**, ampak je bila tedaj v Vidmarjevi vili pod Rožnikom **ustanovljena Proti-imperialistična fronta**, naperjena predvsem zoper Angleže in tudi zoper

zanimiva spoznanja o slovenskih izseljencih

Znana bivša partijka in poznejša pogumna in zavzeta bojevница za temeljne človekove pravice na Slovenskem Spomenka Hribar je kot predsednica Svetovnega slovenskega kongresa pred kratkim obiskala naše rojake v ZDA, Kanadi in Argentini. O svojih spoznanjih o njih je v DELU 26. aprila med drugim zapisala:

Spoznala sem nekaj temeljnih stvari.

Prvo, kar me je presunilo, je bilo spoznanje, kako neizmerno je lahko hrepenenje po domovini in kako huda je bolečina, če ti jo nekdo odvzame, še posebej, če ti jo odvzame nasilno.

Drugo, kar me je ganilo, je bilo njihovo prizadevanje za ohranitev svoje narodne istovetnosti in jezika, ob tem, ko se neslišno in potuhnjeno plazi okrog njih vtapljanje v okolje.

In moje tretje, kar življenjsko spoznanje, je spoznanje, kakšen pomen ima Cerkev za ohranitev našega življa ne le v narodnostnem, ampak tudi v bivanjskem smislu. Kamor koli so naši ljudje prišli, prvo, kar so postavili, je bila cerkev. Nato so okrog nje zgradili „slovenske domove“ in „slovenske hiše“ in potem še lastne domove — podobno, kakor so nomadi na svojih potovanjih v vsakem kraju, v katerega so prispeli, najprej postavili oltar, žrtvenik ali šotor za „najsvetejše“, nato pa okrog svoja domovanja. Oltar, žrtvenik, šotor oziroma cerkev sem

(Dalje na naslednji strani
zgoraj)

ostale zahodne zaveznike. Takrat je bila namreč nacistična Nemčija povezana z obrambno in prijateljsko pogodbo s Sovjetsko zvezo. Z „imperialistično silo“ so tedaj vsi označevali zgolj zahodne zaveznike.

OF je bila ustanovljena šele po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo. O tem piše uradni partijski zgodovinar Ferenc v knjigi *Ljudska oblast na Slovenskem*.

K drugi neresnični trditvi: **Katoliški Slovenci niso sodelovali s KPS**, ker je bila usmerjena totalitarno in protiversko. Prav katoličani so bili glavna tarča vseh grozovitosti, ki so se v letih 1941/45 dogajale na Slovenskem. KPS se je strahotno razdvijala nad katoliškim življenjem. Tako silno preganjana in uničena ni bila nobena verska skupnost v Evropi.

Katoliški Slovenci so se ob napadu nacistov in fašistov na Slovenijo dobro zavedali, kaj je njihova dolžnost. **27. aprila 1941** so se zbrali predstavniki mladinskih katoliških organizacij v Delavski zbornici v Ljubljani in so tam ustanovili **prvo protiokupatorsko bojno organizacijo Slovensko legijo**. Kmalu nato so tudi sokoli ustanovili Sokolsko legijo. Poleg teh so nekateri domoljubi ustanovili še eno protiokupatorsko organizacijo, Narodno legijo. Vse te tri legije so bile v vrhu tesno povezane in so imele svoje vojaško vodstvo. V tem času ni bilo nobene druge protiokupatorske organizacije.

Vodstvo OF je tedaj storilo nezaslišan narodni zločin. Ob napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo je zahtevalo, naj se vsi Slovenci borijo proti okupatorju le pod vodstvom OF. Kdor bi se boril zunaj nje, je narodni izdajalec in zasluži smrtno kazen.

Tako si je KPS in z njo OF lastila monopol protiokupatorskega boja. Za ta boj je partija dobivala orožje tudi od zaveznikov. Toda tega orožja ni uporabljala zlasti proti okupatorju, temveč **proti svojim slovenskim, predvsem krščanskim rojakom**. Izgube fašistov in nacistov v vseh letih okupacije Slovenije so bile silno majhne, partijski uboji Slovencev pa gredo v visoke tisoče.

Slovenci, organizirani v tri legije, so

morali posvetiti večino sil samoobrambi pred komunističnim nasiljem, čeprav niso nikdar izgubili izpred oči svojega prvotnega namena: odpora proti okupatorju.

PETDESETLETNO NASILJE NOB

Ostajamo pri zgodovini, ki jo je pisala partija, in nismo se še vrnili na izhodišče, ko se je treba vprašati, ali je bil NOB slovenskemu narodu sploh potreben.

Ker je bil slovenski narod osvobojen tako, kot je bil, se je moral soočiti:

a) v prvem letu vojne **s partijskimi likvidacijami**, nato s strani partije izzvano **državlansko vojno** z velikimi žrtvami, bistveno večjimi od žrtev okupatorja;

b) **z večjimi žrtvami okupacije**, ki jih je spodbujala slovenska partija;

c) **s povojnim rodomorom** partije nad lastnim narodom, najhujšim dejanjem v vsej narodovi zgodovini;

č) s pomočjo beograjske oblasti **s 45-letnim ropanjem in zatiranjem**, iz-

bogatenje cerkve?

Ko pri nas kdo od vodstva Cerkve zahteva, naj se tudi njej vsaj delno popravijo krivice, ki ji jih je v štirih desetletjih prizadejal bivši komunistični režim, imajo nekateri to takoj za ponoven dokaz, da se spet uveljavlja klerikalizem. Navadno gre za ljudi, ki so se v gonjah proti Cerkvi v preteklosti še posebno izkazali. Nekateri bodo pač do smrti mislili „po rdeče“. Do tega imajo vso pravico. Nimajo pa pravice za deva ponarejati.

To pa se kar naprej dogaja. Rad

ključenostjo iz zahodnega razvoja vse do sedanje grožnje **gospodarskega zloma** in novega slabšanja življenjskih razmer;

d) z usodno **razklanostjo** kot posledico državljanske vojne.

Če ne bi bil slovenski narod tako imenitno osvobojen, bi torej imel danes v demokratično urejeni in gospodarsko uspešni državi takšne možnosti, kot jih imata njegova zahodna ali severna sosedna, prizaneseno pa bi mu bilo z vsemi grozodejstvi in zlom medsebojnega pobijanja, kosti njegovih drugače mislečih pripadnikov ne bi trohnele po jamah po vsej Sloveniji, ne občutil bi povojnega opustošenja, mednarodne drugorazrednosti in narodne brezpravnosti, bil bi brez hude zastavitve notranje razdvojenosti in ne bi bil pred težkimi vprašanji, kako se rešiti dosedanje jugoslovanske svobode in kako vstopiti v zahodnoevropsko skupnost narodov.

Očitno je bila torej osvoboditev usodna, huje kot vsaka naravna katastrofa je prizadela vse narodne življenjske koristi, kot je bila morda **najbolj tragična v vsej narodovi preteklosti**,

saj pomeni več kot zgolj izgubo pol stoletja njegove zgodovine in bo terjala desetletja in napore nemara ne le enega rodu, da si bo narod opomogel in se okrepil.

Komu je bil torej NOB potreben? Očitno slovenski partiji, ki je **izrabila veliko stisko ob začetku vojne** in s totalitaristično revolucijo načrtovala prevzem oblasti. Odpor proti okupatorju je bil zanjo le pogoj, ki je po zmagi nad okupatorjem zagotavljal oblast za neomejeno osrečevanje Slovencev. NOB in OF sta bila zlasti dobrodošla krinka tega vzpona na oblast, ena v vrsti prevar za tiste, ki so verjeli v odpor, in dajala revoluciji potrebno zakonitost.

Ker se partija z NOB dokončno upravičuje pred slovenskim narodom, z njim stoji in pade, je brezobzirno vztrajala pri pravljici in ni nikoli dopuščala soočenja s svojo zgodovino. Obstoj te pravljice kaže, da je partija še tu in še precej živa, čeprav se zdaj skriva za vsemogočimi demokratičnimi izveski in lepo donečimi, a praznimi besedami in se gre opozicijo, ko torej **zdaj njen razdiralni odnos do slovenskega na-**

prvič zagledala kot „opredmeteni“ nadnaravni temelj, „poppek sveta“, središče oziroma trdno točko za ustanovitev novega bivanja.

Odtod tolikšen pomen cerkve za obstoj slovenskega življa kot slovenskega; vse se vrti okrog nje, tu se zbirajo v svoje narodno občestvo. Ko pravim „cerkev“, s tem torej ne mislim le stavbe, ampak tudi duhovništvo, ki z neverjetno požrtvovalnostjo bedi nad svojimi ljudmi, jim pomaga, kolikor more, v duhovnem in tudi gmotnem smislu.

roda v tem zahtevnem prehodu v demokracijo kažeta nenačelnost in negradilnost z oviranjem demokratičnih prizadevanj.

Ni dvoma, na kateri strani so bili med vojno obeti za slovenski narod in kje resnična kolaboracija in izdaja. Pro-

(dalje na str. 34)

bi ponovno opozoril na metodo ali taktiko napačnega poimenovanja stvari, ki je pri nas zelo razširjena. Po tej metodi se popravljanje preteklih krivic imenuje revanšizem; če gre za Cerkev, pa klerikalizem. Toda ljudje, ki imajo polna usta Evrope, dostikrat ne vidijo, kakšno je normalno mesto Cerkve v evropski družbi. Vsekakor Evropa ne šari z nobenimi strahovi klerikalizma.

V demokraciji oblast ne more svojevoljno odločati o drugih, temveč se z njimi pogovarja. V komunističnem režimu pa ni bilo tako: njegovi veljaki so vedno poudarjali, naj Cerkev ne misli, da lahko postane enakovredna sogovornica. O položaju Cerkve je tako kot o vsem drugem odločala partija. Zato ni bilo čudno, da so bile verske komi-

sije sestavljene tako, kot si je zamislila oblast.

Od demokracije upravičeno pričakujemo, da bo vlada videla tudi v Cerkvi svoje sogovornike in iskala skupaj z njimi rešitve. Nesprejemljivo je, kar je prevladovalo doslej, ko je oblast Cerkvi preprosto narekovala svojo voljo. To bi očitno radi nekateri počeli še naprej, zato v pogovorih med vlado in Cerkvijo že vidijo klerikalizem. V resnici se še abecede demokracije niso naučili.

Drugič pa ima Cerkev pravico, da more svoje dejavnosti res opravljati. Ni dovolj samo načelno priznati pravico do karitativne in vzgojno-izobraževalne dejavnosti, se pravi do Karitas in cerkvenega šolstva. Te pravice je treba tudi dejansko omogočiti. Vračanje krivično od-

vzetega imetja pa ima tudi ta namen. Krivično odvzeto imetje pripada Cerkvi. Pa ne zato, da bi se obogatila, kot pravijo privrženci minulih časov, temveč zato, da bo lahko izpolnjevala svoje poslanstvo.

Prejšnji režim je tudi Cerkev spravil na beraško palico. Posledica tega je bila, da je morala naša Cerkev nenehno prosjačiti v tujini. To ni bilo poniževalno samo za Cerkev, temveč je bilo v sramoto tudi minulemu režimu. Tako ne more iti v neskončnost. Pa tudi potrebno ni. Naš narod ima možnost, da verskim skupnostim v svoji sredi tudi gmotno omogoči, da bodo lahko opravljale svoje poslanstvo. Za kaj drugega pa tako ali tako ne gre.

Anton Stres

po 45 letih križem kražem po Sloveniji

*Plavž v Železnikih, nema
priča nekdanjega dela
fužinarjev.*

22. julija

Danes je nedelja. Rad bi si bežno ogledal Selško in Poljansko dolino. Uberem jo torej proti Gorenjski.

Škofja Loka se slikovito zarisuje z gradom, zvoniki in hišami na navpično ploskev Lobjnika v ozadju.

Pot me pelje naprej, v **Crngrob**. Tu pripravljata domači in bližnji župnik pred cerkvijo oltar za popoldansko mašo, ki jo bo opravil za žrtev komunizma iz teh krajev ljubljanski nadškof. Tudi teh žrtev ni bilo malo.

Cerkev je zelo častitljiva. Ima še ohranjene dele stavbe iz 13. stoletja in vrsto fresk iz raznih dob, med njimi tisto na pročelju, ki kaže prizore iz vsakdanjega življenja 15.

stoletja. Po kratkem ogledu tega božjega hrama se usmerim proti Železnikom.

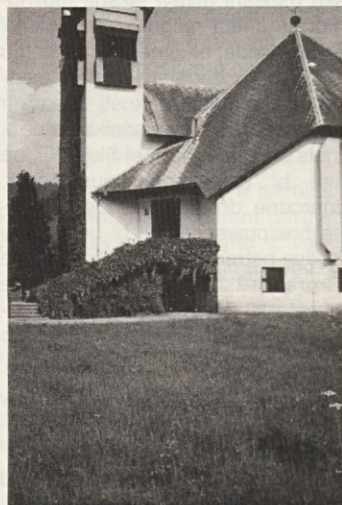
Selška dolina dela vtis gorskega sveta. Stisne se v Sotesko. Ves čas me spremlja Selška Sora ali Selščica, ki teče seveda v nasprotno smer, kot vozim jaz.

Selca so počepnila v dno ozke doline pod strmimi bregovi.

Železniki. Ustanovili so jih fur-lanski fužinarji, ki so jih sem poklicali freisinški škofje. Fužinarji so kovali žeblje, saj jim je Jelovica dajala rudo in les za oglje, Selščica pa svojo vodno silo za stroje. Tu se je odvijalo težko življenje po vigenj-cih z nadstropnimi pomoli in skrilastimi strehami, starimi portali in okni s kamnitimi podboji, mrežami in polknicami. Pred tristo leti sta delala tu dva plavža (veliki pokončni peči za taljenje rude), sedem fužin (topilnic železa s predelovalnico) in cela vrsta vigenjcev z več kot sto ješami (kovačnic s kovaškimi ognjišči).

Eden obeh mogočnih plavžev še stoji kot nema priča preteklega trpljenja, čeprav je ugasnil že v začetku tega stoletja.

Ogledam si tukajšnji muzej. Je izredno pregledno in domiselno urejen, menda je najboljši tovrstni muzej v srednjeevropskem prostoru. Zelo natančno in z modeli podrobno prikazan je postopek izdelovanja železnih predmetov iz preteklih stoletij. Na koncu muzeja je

*Mogočna nova cerkev v
Poljanah.*

Koblarjeva soba — Koblar je bil od tod doma. Moža mi je žal. Tako pameten, plemenit in veren človek, pa se je dal med vojno speljati na limanice OF.

Peljem se navkreber v **Dražgoše**. Ne morda zaradi medvojne bitke partizanov in Nemcev, ampak zaradi nove cerkve.

Med potjo premišlujem o dražgoški bitki, iz katere skuša partijska zgodovina ustvariti junaško bajko — cel film so skušali posneti, pa so s pripravami zanj in začetnim posnemanjem naredili ogromen dolg, ki ga je seveda plačal ves narod — ki pa je bil eden velikih partijskih zločinov.

Ob novem letu 1942 so se partizani umaknili iz Selške doline sem gor. Nemci so jih napadli. Boj je trajal tri dni. Potem so partizani

zbežali na Jelovico, vaščane pa prepustili nacističnemu maščevanju. To maščevanje je bilo grozno: moške — od 9-letnega fantka do 70-letnega moža jih je bilo 18 — so Nemci postrelili in zmetali v ogenj, ženske in otroke izselili, hiše požgali, kar je ostalo, pa minirali. Seveda je bilo to nacistično ravnanje čisto navaden zločin. A parti-zani so Nemce s svojim bivanjem tu privabili v vas, s tem pa ogrozili vaščane. Ko bi morali vaščane brniti, so jih prepustili nacistični surovosti. To svoje izdajalsko početje partija še danes slavi kot herojstvo!

Dražgoško cerkev je zamislil arhitekt Tone Bitenc, fresko in okna pa naslikal Stane Kregar. Zunanja oblika cerkve mi je všeč zaradi svoje izvirne razčlenjenosti, ki pa vendarle ne ustvarja občutka nemira. Vendar se mi tu, v resnici, zdi večja, zlasti pa višja kot na fotografijah. Tam mi je bila bolj všeč. Kregar je posebno v pravokotnike pod fresko nametal živo pomarančno in rdečo barvo, ki kar nekam preseda — gotovo je hotel z njima opozoriti na slovensko kri, ki je bila tu po nedolžnem in brez smisla prelita.

Spet se spustim v dolino. Iz obcestnega bara obupno hrešči divja glasba. Bratstvo in edinost, seveda! Kam vse se je zalezla ta nekultura!

Hočem obiskati še Selško dolino. Z glavne ceste se po ozki gorski bližnjici dvignem z avtom tako visoko, da zagledam daleč pod seboj **Javorje**. Pogled nanje je enkraten. Pokrajina je mehko zelena, v več plasteh, ki so kakor kulise postavljene ena za drugo.

V **Poljanah** si od zunaj ogledam rojstno hišo pisatelja Ivana Tavčarja, saj je Tavčar zame čisto v konici slovenskih pisateljev.

Zunanost nove župne cerkve v Poljanah je zanimiva — čutiti je roko istega arhitekta kot v Dražgošah. Ogledam si tudi notranjost božjega hrama.

Ustavim se na Tavčarjevi graščini na **Visokem**. Zaprta je, ker jo obnavljajo. Je pa veličastna. Za njo stoji napis s popisom Visokega.

Pogled na Škofjo Loko.

Škofja Loka je danes moja zadnja postaja. To mesto je med vsemi slovenskimi najbolj verno ohranilo svojo staro podobo. Dva trga sta položena na ploskvi, ki ležita v različni višini, ulice in uličice se z veliko domišljijo zvijajo in pnejo po ovinkih in klancih, skozi oboke in loke, med hišami in zidovi, da je užitek opazovati to igro črt in vijug. Prav lahko si je predstavljati v tem veselem okolju srednjeveški živžav kramarjev in obrtnikov, uršulink in kapucinov, sejmov in procesij.

Žal pa je Škofja Loka najbrž tudi eno najbolj zanemarjenih slovenskih krajev. Pročelja hiš kričijo po prenovi.

Notranjščina župnijske cerkve je temna. Plečnikove svetilke vise pred oltarjem. Cerkev je velika, a ne posebno prikupna.

Nimam časa, da bi obiskal škofjeloški grad in muzej v njem in tistega na grajskem vrtu. Prihaja večer, domov moram.

23. julija

Hodim po središču Ljubljane. Robbov vodnjak pred mestno hišo ponovno doživljam kot miniaturo, čeprav ne več tako zelo kot prvič. Kako zares pristni so prvi vtisi!

Čez tromostovje, po nekdanji Prešernovi — sedanji Čopovi — proti glavni pošti. Stojnice z rožami, klopi, stoli pri krčmah, prodajalci alternativne literature pri mizah... Stopim v Mladinsko knjigo. V svojem raju sem. Zanimajo me predvsem slovnice za našo sobotno šolo v Nemčiji in knjige o slovenskih sedanjih in preteklih značilnostih za Našo luč.

Popoldne me odpelje prijatelj v Kamnik. Svojega sošolca to pot najdem doma. Občudujem družinsko sožitje. Kako nekaj nebeško lepega je takšen dom.

on

bo še

Tavčarjev dvorec na Visokem.

josip jurčič

jurij kozjak

slovenski janičar

Dosedanja vsebina:

Na gradu Kozjak je za gospodarja štiridesetletni Marko. Žena mu je pri prvem porodu umrla in mu zapustila sina Jurija. Na gradu živi tudi Markov mlajši brat Peter, potuhnjen človek. Oče mu je v oporoki zapustil samo hrano in kót na gradu.

Marko se je hudo zameril ciganskemu poglavarju, ker je s palico tako močno udaril njegovega sina, ki ga je zalotil pri kraji konja, da je ta kasneje za posledicami umrl.

Marko je odšel s hlapci v Celje braniti cesarja, sina pa je izročil v varstvo svojemu bratu Petru.

Peter je lepega dne odjahal v stiški samostan. Ko se je zvečer vračal, so ga napadli cigani. Ciganski poglavar se je namreč hotel maščevati nad Markom za svojega sina. Ko so spoznali, da so zgrabili Petra namesto Marka, jim to ni bilo nič kaj všeč.

„Gospod se mora odkupiti, če hoče, da ne bo visel,“ so menili nekateri cigani in drugi so to misel potrdili.

Petru se je bilo sicer okrog srca spet malo ogrelo, ko so ga opominjali na vrbovo vejo in pridrgnjeno

vrvico, naposled pa so se pogodili za sto zlatnikov odkupnine, ki jo je Peter obljubil dati ciganom zase in za hlapca.

Sam poveljnik dolgin je zasedel konja in odjezdil s Petrom po denar. Hlapca pa sta morala ostati pri ognju za poroka. Toda Samol je tovarišem zapovedal, naj s hlapcema ne ravnajo grdo, razen če ne bi bilo njega nazaj.

„Če me ne bo jutri, ko zagledate prve sončne žarke, vedite, da sem zaprt pri tem gospodu, česar se bo pa varoval, bi menil; potem že veste, kaj,“ je rekel dolgin ciganom in odšel s Petrom proti gradu.

Večerna megla se je razlila po dolih. Mesec se je skril za oblake. Bila je pusta noč, ko je jezdil Peter z dolgim ciganom skozi gozdlič proti gradu. Ko je jel cigan govoriti navadne reči kakor kak pošten človek in pameten mož, se je v Petru vse dodobra odtajalo in povrnila se mu je prejšnja narava.

Iz cigana jame vleči, zakaj je bratu Marku namenil smrt.

Cigan mu pove vse in tudi name-ro, da ne bo prej miroval, dokler ne izpolni nad njim svoje prisege in se krvavo ne maščuje nad morilcem svojega sina.

Tu se Petru zbudi strašna misel, kakršne se le najhujšobnejše srce ne ustraši.

„Kaj ko bi to uporabil v svoj

prid?“ misli Peter. „Kaj ko bi mi ta cigan pripomogel, da mi pride v roke vse bratovo imetje in postanem sam svoj gospod? Nihče ne bo mogel misliti, ni mogoče, da bi prišlo komu v glavo, da sem jaz vzrok temu. Cigan pojde v tuje kraje, kdo ga bo še kdaj videl? Da me ne izda, za to bom pa že poskrbel.“ Tako je razmisli v naglici ljubeznivi striček.

„Počakaj, prijatelj, meni smeš brez skrbi povedati vse, tudi jaz sovražim svojega brata,“ pravi Peter ciganu, „in kdor se maščuje nad njim, stori tudi meni povšeči.“

Cigan ga zasmehljivo pogleda. Pač je moral misliti: „To ti je brat! Zares ne bi bilo škoda, ko bi te bil prebodel moj nož ali pa da bi ti vrv zadrnila debeli vrat in pod nogami izpodmaknila zemljo!“

„Jaz ti povem, kako se lahko maščuješ nad mojim bratom, ki ti je ubil sina,“ pravi dalje Peter, „kako ga še veliko bolj udariš, kot če bi mu zabodel nož v srce ali ko bi ga za vrat obesil. Samo prisezi mi, da nikdar ne izgovoriš mojega imena, da te ne bo potlej nikoli več v deželo in v te kraje. Za plačilo bom pa pridejal še sto zlatnikov k onim stotim.“

„Kako ti naj prisežem?“ vpraša cigan in človek bi zapazil, da mu ni mnogo do take ali take prisege.

Peter mu narekuje prisego in cigan govori vse za njim: naj se mu jezik izpuli, če ne bo molčal, naj se mu nož zasadi v prsi itd.

„Poslušaj!“ pravi Peter natihoma ciganu. „Moj brat Marko Kozjak, ki ti je sina pretepel do smrti, ima tudi sina, ki ga ima rajši, kakor si ti imel svojega rad.“

„Haha, in ti bi se ga rad znebil,“ se zakrohoče dolgin, „in imaš babje srce, ne upaš si ga pospraviti. To ti storim, tem rajši, če mi plačaš. Le pokaži mi, kje spi, in jutri se ne bo več zbudil.“

„Ne,“ šepeta Peter, „tega nočem. Ti moraš delati tako, da se bo videlo, da sem jaz proti tebi in da nimam v tej reči nič s teboj.“

„Saj sem vedel, da si zajčje nareve,“ odgovori cigan, „nase ne vza-

meš ničesar, breme bi rad naložil na tuja ramena. No, naj ti bo, jaz ga vzamem, dal boš pa več ko sto zlatnikov. Kaj pa vendar češ, kaj naj storim z dečkom, tvojim trnom v peti?"

„Z menihom hodi proti večeru sest v vas pod lipo. Če prideš s svojimi pajdaši,“ gospoda prešine malo groza, ko se domisli te tovarišije, „lahko fanta pograbiš in odpelješ, nihče se ne bo ustavljal. Meniha mi pusti živega, da bo pričal. Otroka mi odpravi, kamor hočeš. Ne rečem, da ga umori, a odpravi mi ga daleč, daleč, da ga ne bo nikdar več nazaj. Plačal ti bom dvesto zlatnikov in mojemu bratu, svojemu sovražniku, boš storil huje, kakor ko bi ga bil umoril. Vse življenje mu boš zagrenil.“

Prijezdita do gradu. Vrtar, ki je v svoji stražnici še svetil, pričakovaje gospoda, spusti naglo viseči mostič in Peter gre s ciganom na dvorišče. Vse je spalo, le dva hlapca čuvaja sta zaspano hodila po obzidju in gledala v megleno dolino.

Peter stopi v svojo sobo, odšteje divjemu spremljevalcu odkupnino zase in za hlapca ter doda polovico krvavega plačila, polovico pa mu obljubi, ko bo delo dovršeno.

Cigan odjezdi z gradu. Vrtar ga je sicer gledal postrani, rad bi ga nekaj ne prav prijazno vprašal, toda prišel je bil z gospodom in tako je bil skrbnemu možu jezik zavezan.

Kmalu potem dospeta hlapca, še vsa v strahu. Predramita vse tovariše s svojimi grozovitimi pripovedmi, da so jih hoteli črni ljudje obesiti, ljudje, še groznejši od Turkov; da jih je sam Bog rešil, sami ne vedo kako in kaj. Nihče bi jima ne verjel, ko bi ne mogla pokazati, kako so se jima na roki vrvi zajedle v kožo.

ŠESTO POGlavJE

A! prijezdi mož neznanski,
časa dečku ni bežati,
že ga ropar privezuje,
žene ga naprodaj v robstvo.
A. Umek

Storjena je bila pregreha, črna
kakor Petrovo srce: iz lakomnosti

je bil prodal sina svojega lastnega brata — nedolžnega dečka. Nečloveškega je morda tiščalo pri srcu in vest ga je morda pekla, kakor peče vsakega grešnika, a kesal se ni! Dobiček mu je bil prišel na misel, hudič mu je bil šepetal na uho, da mu pride v last vse, kar bi imel podedovati sin: in v veselju si je Peter mel roke. Kalil mu je to veselje samo še strah, da ne bi cigan otroka srečno odpeljal in da bi ga utegnil izdati. Pa tudi za to si je vedel poiskati tolažbe.

„Fanta lahko ugrabiš in odpelješ. Odpravi mi ga daleč, daleč.“

Naglo se je razširilo po okolici, da je hotelo krdelo ciganov obesiti gospoda Marka ter da so naleteli na Petra in hlapca, ki so se morali odkupiti. Ko pa ni bilo potem ciganov videti nikjer v okolici — kajti pomaknili so se bili v gozd — so vsi menili, da so odjezdili.

Peter, na videz ves v skrbi za svo-

jega nečaka, je prve dni po nevarnosti zase prepovedal očetu Bernardu dečka voditi z gradu. Nekaj dni pozneje pa je zopet dovolil, celo velel je, da sme iti med kmečke ljudi v vas.

Tam je stala sredi vasi pod Kozjakom lepa košata hruška. Le-sem je zahajal oče Bernard s svojim učencem, mladim Jurijem. Dober gospod mora poznati svoje podložnike in jih mora imeti rad, je rekal oče Bernard in zato je hotel, da se tudi Jurij že v mladih letih privadi svojim kmetom. Zato je minilo le malo dni, da ne bi bil ž njim na klopi pod vaško hruško. Ljudje so radi videli mladega, okretnega gospodiča in sivega, prijaznega meniha v beli kloštrski halji.

Oče Bernard je bil prišel v stiški samostan od nekod s tujega. Ko so ga ljudje prvič spoznali, se še niso mogli ž njim pogovarjati, kajti govoril je tuj jezik. Šele pozneje se je naučil govoriti slovensko, kakor je govoril narod, podložen klostru. Potem je bil ljudem izmed vseh menihov najljubši duhovnik. Res se mu je na jeziku poznalo, da je tujec, vendar so ga ljudje še rajši poslušali, ko je njihovo govorico zavijal drugače kakor domači.

Govorilo se je, da je bil ta gospod

Jurčičeva rojstna hiša na Muljavi.

Gospodarsko poslopje na Jurčičevini.

nekdaj vojak, da pa je naredil zaobljubo in postal menih. Ljudem res ni šlo v glavo, kako bi bil mogel biti tako ponižen gospod kdaj oduren vojak. Že marsikomu je bilo na jeziku, da bi ga sam poprašal, a nihče si ni upal, vsakemu je ostalo vprašanje na jeziku. Oče Bernard sam pa je rajši govoril o drugem in drugih kakor o samem sebi.

Tudi tisto popoldne sta sedela duhovni učitelj in njegov plemeniti učenec pod hruško. Vaščani so hodili mimo. Vsak je že od daleč snel z glave pokrivalo in očeta spoštljivo ogovoril. Nekateri so šli dalje po opravkih, drugi pa so se tam ustavili ter povpraševali in poslušali vljudnega starca, ki je veliko vedel.

Okrog njega se je zbrala precej velika družba starih ljudi, žensk in otrok. Ob takšnih prilikah je oče Bernard rad pravil razne zgodbe iz svetih bukev. Kakor še dandanes so bili tudi nekdanji slovenski kmetje radovedni. Nič ni bilo vaščanom bolj pogodu kot to, da jim je oče Bernard kaj lepega povedal.

Kaj čuda, če so ga tudi tedaj prosili, naj dalje pove povest o močnem Samsonu.

„Ali se vam zdi lepa?“ je rekel starček.

„To se ve, da je! Včeraj ste povedali, kako so Filistejci uganili Samsonovo uganko in v stavi dobili trideset sukenj,“ je odgovoril eden kmetov, naslonjen na motiko.

„Tačas,“ je pravil menih zvedavi družini, „je bilo žito v klasju in že zrelo, le srpa in žanjice še ni bilo. Samson si izmisli, kako bi se nad Filistejci maščeval. Bilo je pa na Jutrovem veliko lisic in lisjakov. Samson jih nalovi tristo ter jih zveže po dve in dve za repe. Med repe priveže goreče plamenice in tako spusti lisice po polju Filistejcev, svojih sovražnikov. Prestrašene lisice leté vsevprek po žitu in požgô vso strnino do bilke. Filistejci niso imeli pozimi kaj jesti. — Potem gre Samson v neko jamo v okraju Judovega rodu. Filistejci zvedô, kam zahaja tisti, ki jim je prizadejal toliko nesrečo. Zbere se cela vojska in oblega Samsona v jami, celo tri tisoč mož iz Judovega rodu se jim pridruži. Le-ti pridejo k Samsonu in mu velé, naj se vda. On reče: ‚Če prisežete, da me ne umorite, pa se vam vdam.‘ Prisežejo in zvežejo Samsona ter ga odvedô v tabor Filistejcem. Sovražniki ga hočejo brž prijeti. Zdajci pride nadenj Gospodova moč in naglo

pretrga vrvi, kakor da bi bil sukanec. Zgrabi neko oslovsko čeljust, ki je ležala na tleh, plane nad Filistejce in jih potolče blizu tri tisoč. Drugi pobegnejo.“

To mirno veselje pa jim je zmotil deček, ki je zavpil: „Lejte, lejte, Turki!“

Res so dirjali proti vasi čudni možje. Na pol oblečeni, umazani in rjavi so sedeli na iskrih konjičih, ki so jih urno nosili kot lastovke po zraku.

Strah je prevzel vso družbo, ko so začuli krik: „Turki!“

„To niso Turki, cigani so!“ pravi star mož, uprt na palico. „Ti nam na vasi ne storé nič žalega, posamezne bi morda že prijeli.“

„Hudobni ljudje so to, brez vere in Boga,“ reče kmet, ki je držal motiko. „Sam Bog nas varuj in Mati božja. Ko bi bilo le kaj več mož tukaj, vse je na polju!“

„Le-sem jezdijo!“ pravi neka ženska, „bežimo v hiše!“

„Ne bojte se,“ pravi oče Bernard, „tudi če imajo slabe namene — Bog varuje nedolžnega.“ Ko je to rekel, pa se je starcu tresla roka. Nevede prime dečka Jurija za roko s svojo blagoslovljeno desnico, ki bi ga bila morda branila pred tridesetimi leti, a zdaj je delala križe, za obrambo je bila pretežka.

Cigani so bili že tukaj. Bilo jih je res strašno gledati, kako so viseli malim konjem naprej čez grivo ter drveli naravnost proti hruški.

Zdajci se otroci in žene razbeže, le menih ostane na mestu z grajskim dečkom in nekaterimi moškimi.

**Proti vasi so
divjali čudni
možje. Cigani.
Sam Bog
nas varuj!**

„Vi imate tukaj lepega dečka,“ pravi dolgi cigan Samol ter stopi s konja in ž njim tudi nekaj njegovih

tovarišev, „ali bi ga ne hoteli izročiti nam? Sicer mu pri nas ne bo ravno dobro, pa vendar bi ga radi, in staremu očetu nima tukaj kaj koristiti.“

Rekši, cigan posmehljivo pristo-pi in zagrabi malega dečka, ki se je skušal zaman jokaje skriti za očeta Bernarda.

„Kaj bi radi? Proč!“ reče menih Bernard in stopi brez strahu na-sproti ciganu. „Poberite se, kajoni, da vas ne zadene božja roka. Kaj hočete s tem dečkom? Nihče se ga ne bo dotaknil brez kazni, nedolžna kri vpije v nebo.“

„Ha, ha!“ se zasmije divjak, „na slabe poslušalce ste naleteli, če ste menih, kakor se mi vidi. Nas se take pridige ne primejo.“

Drugi cigani, ki so sedeli še na konjih, so priganjali glavarja, naj naglo opravi. Zato zgrabi stari hu-dodelec slabega starca in ga odri-ne, da bi prijel dečka.

„Stoj, pritepuh, ne boš ga ne!“ pravi zdaj kmečki mož, ki se je opi-ral na motiko, vzdigne svoje orodje in gotovo bi ciganu razklal črepinjo, ko ne bi bil ta ko maček naglo odskočil.

Starec, ki sloni ob palici, jame klicati na pomoč. Vendar cigani naglo poskočijo s konj in oba kmeta ležita pri tej priči prebodena in krvava na tleh. Prikazal se je tu pa tam izza ogla kak možiček, toda videvši, da je sam, sovražnikov pa mnogo, se je tudi on skril.

Stari cigan posadi Jurija na konja in z njim naglo odjaha.

Samol zagrabi fantiča za roko in ga posadi na konja, sede za njim in preden se je človek zavedel, so cigani odjahali naglo ko strela.

Oče Bernard omedli.

Vaščani so se začeli šele zdaj zbirati. Nekateri so prileteli na veli-ko kričanje in vpitje s polja, drugi iz hiš, nekateri so strmeli, drugi molili. Nobeden ni vedel, kam bi se dal. In preden so se zmenili, da bi

Shramba pri Jurčičevih.

bilo dobro naznaniti to grozno novi-co na grad, so bili cigani lahko že za deveto dolino.

Nazadnje vendar tekó kakšni trije na grad Kozjak in vpijejo, da so cigani dva kmeta ubili, očeta Bernarda potepli na tla, gospodiča Jurija pa posadili na konja in od-peljali.

Peter se je delal osuplega. Nič ni zapovedal, ne tako ne tako. Hla-pec Ožbè pa brž zdrami hlapce na konje, da bi jo udrli za cigani. Šele zdaj se Peter domisli, da bo šel tudi on. Zapove, naj počakajo še njega, da se opravi in opaše meč. Da se mu pri tem ni nič kaj posebno mu-dilo, si lahko vsak sam misli.

Stari hlapec Ožbè je na dvorišču bil s peto ob tla in zadosti razločno godrnjal: „Ta pokveka ni za drugo kakor za zamudo in nagajivost.“ Malo je manjkalo in bi, ne da bi ubogal, odjahal. Morda bi bilo boljše.

Sonce je že zahajalo, ko je z gradu Kozjaka dirjalo krdelo hlap-cev v svetlem orožju, na čelu grba-vi in grčavi Peter, za cigani. Pa kmetje, ki so gledali za njimi, so precej videli, da so že pri gozdu za-vili po napačni poti.

„Na levo, na levo!“ so kričali, a kdo bi jih tako daleč slišal.

Nastane tema. Kmetje se žalost-ni razidejo in to noč vežna vrata po-sebno trdno zapahnejo. Gori v

gradu prečujejo vso noč in čakajo, kdaj se bodo vrnili hlapci in s seboj pripeljali ljubega dečka, ljubljenca vsakega posebej. Zlasti očeta Ber-narda je vrgla skrb na posteljo, tem bolj, ker je menil, da je te nesreče, grozne nesreče, kriv le on.

Kmetje doli v vasi so dobro zaprti ugibali, kaj bodo cigani z mladim gospodičem. Nekateri so menili: „Kri mu bodo izpili, da bodo večno živeli.“ Drugi so rekli: „Ne, ampak živemu bodo iztrgali gorko srce, da bodo z njim uganjali čarovnije, ci-ganke so vse čarovnice.“ Tretji pa so si postavili v kot za vrata okovan kij, da bi se pred cigani branili, če bi prišli še po njihove sinove.

Drugi dan je sonce vzhajalo lepo, rdeče, da nikdar tako, a Petra in hlapcev le ni bilo z dečkom. Šele proti večeru so prišli, pa brez njega, ki so ga iskali. To se ve, da ga je Peter iskal le na videz, zapovedoval je nalašč jezdit po poteh, ki so bile najbolj shojene, kjer ne bi roparjev nihče zasledoval. Vendar se je delal grozno zaskrbljenega in ker ga ljud-je niso poznali, so bili res toliko neumni, da so ga imeli za neutolaž-ljivega.

Po vsej okolici so pomilovali ubo-gega otroka in njegovega očeta, poštenega Marka Kozjaka, ki pač ni zaslužil tako hude nesreče.

bo še

iz življenja naših far po Evropi

anglija

Tu je praznoval g. Dušan Pleničar, znani politični in kulturni delavec, sedemdesetletnico življenja. Ta lepi jubilej je obhajal v krogu svoje družine. Prosil nas je, naj ne objavljamo drugih poročil o tem. Naša luč g. Pleničarju kot zavednemu Slovencu in zavzetemu demokratu k sedemdesetletnici iskreno čestita in mu želi še dolgo vrsto zdravih in zadovoljnih let! Bog ga živi!

Dne 8. aprila je mama Frančiška Savič/Rešek iz Kempstona (Bedford) dopolnila devetdeset let življenja. Njen rojstni kraj so Stranje pri Kamniku. Življenjska pot Reškove mame je bila težka in kruta. Ko se je meseca maja 1945 umikala s svojim možem Jankom in z otroki Marico, Brankom in Francem, so prispeli v nesrečno vetrinjsko taborišče, ki je bilo pod Angleži. Ti so začeli naše ljudi kmalu zahrbtno in s prevaro vračati. Med vrnjenimi sta žal bila tudi njena ljubljena mož Janko in sin Branko. Po vsej verjetnosti sta našla smrt skupaj s tisoči drugimi na moriščih v Kočevskem Rogu.

Mama Frančiška Savič/Rešek v krogu svojih domačih — hčerka Marica z možem, vnukinjo in pravnukoma.

Mamo Frančiško je nato begunska pot vodila s hčerko Marico preko taborišča pri Spittalu v Anglijo, kjer sta se leta 1948 pridružili sinu in bratu Franciju, ki je prišel po poti preko Ebo-lija v Italiji in Nemčije že leta 1947 na britanski otok.

Ves čas svojega trnovega begun-

*Novoporočenca John in
Tessa Podpadec.*

skega življenja mama Frančiška žaluje za pogrešanim možem in sinom. Nikoli več se ni vrnila v domovino, ker ni mogla pozabiti strašnih komunističnih zločinov nad narodom. Ne goji nobenih osebnih sovraštev, a komunizmu kot zločinski ideologiji ne more odpustiti.

Ob svojem visokem življenjskem jubileju se spominja tudi ostalih preživelih sotrpinov in prijateljev, ki so šli skozi vetrinjsko tragedijo. Vsem skupaj pošiljata s hčerko Marico pozdrave in najboljše želje.

Slovenci v Angliji pa mami Frančiški čestitamo k visokemu jubileju in ji iz srca želimo še mnogo zdravih let.

WALES

John Podpadec, sin naših rojakov Marijana in Neli Podpadec iz Hirwauna pri Aberdare v Južnem Walesu, je dne 20. aprila v mestu Bristol sklenil življenjsko zvezo z gospodično Tesso Jane Roberts. John je že nekaj let uslužbenec TV-BBC-ja in je star 32 let, njegova življenjska družica Tessa Jane pa je univerzitetna profesorica v znanem univerzitetnem mestu Exeter na jugozahodnem delu Anglije. Lepo število rojakov iz Walesa in sorodnikov iz Slovenije se je udeležilo poročnega obreda.

Slovenci iz Anglije in Walesa, prijatelji Marijana in Neli Podpadec, čestitamo novoporočencema in jima želimo sreče in uspehov na življenjski poti.

avstrija

SPITTAL

Vabilo na novo mašo

V nedeljo, dne 30. junija, ob 8.30, bo v Špitalu ob Dravi v Marijini kapeli nova maša g. Franca Šenka.

Novomašnik je bil rojen marca 1948 v Špitalu ob Dravi kot četrti otrok Ane in Franca Šenka. Starši so doma na Suhi pri Predosljah na Gorenjskem. Že jeseni leta 1948 se je družina preselila v Argentino, v Buenos Aires. Tam je gospod Šenk končal ljudsko šolo in gimnazijo, potem pa je študiral za

bolničarja in to delo tudi nekaj časa opravljaj. Nato je študiral naprej, in sicer na fakulteti za novinarstvo, kjer je tudi diplomiral kot športni novinar. V tem poklicu se je posvetil predvsem avtomobilskim dirkam in o njih poročal v svoji lastni radijski oddaji. V 35. letu starosti je v Buenos Airesu začel študirati še teologijo. Ker je kot duhovnik hotel delovati med argentinskimi Slovenci, se je odločil stopiti pod jurisdikcijo slovenskega škofa. Zato je v aprilu 1990 prišel v Ljubljano in bil junija v Radovljici posvečen v diakona.

Letos 29. junija bo v Ljubljani posvečen v duhovnika. Takoj naslednji dan bo v kraju svojega rojstva, v Špitalu ob Dravi, imel svojo prvo mašo. „Čudovita so Božja pota — kdo jih more razumeti!“ Z mašo se svojim staršem hoče zahvaliti za življenje, in sploh moliti za vse Slovence v Špitalu in za premnoge, ki so se iz Špitala razkropili v širni svet.

Na novo mašo, ki bo izreden dogodek za majhno slovensko špitalsko občestvo, prav pristrčno vabljeni vsi naši prijatelji in znanci!

Slovenci iz Špitala ob Dravi

LINZ

V soboto 20. 4. 1991, je v Linzu *umrl* veliki dobrotnik Slovencev, prelat Hermann Pfeiffer. Bil je od leta 1949 do 1982 direktor Caritasa v Linzu in je v času svojega delovanja naredil za nas Slovence mnogo dobrega. Ob navzočnosti treh škofov in velikem številu duhovnikov smo mu pri pogrebu tudi mi izkazali našo zahvalo. Bog naj mu povrne vse dobre in mu da večni mir.

21. marca smo v našem klubu zopet *praznovali na veliko*, kar tri rojstne dneve. G. Ivan Tkalec je praznoval kot naš najstarejši član 83. rojstni dan. Gospa Schweighofer je bila še posebno pohvaljena zaradi svojih zaslug za slovensko skupnost. Govornik je med drugim poudaril, da bi za vse, kar je že naredila dobrega za našo skupnost, bila zahvalna pesem premalo, saj je med drugim naredila najmanj 10 narodnih noš in izkazala dosti dobrot. Tretji pa je bil Stanko Duhanič. Tudi njemu se še posebno zahvaljujemo, saj je dolga leta skrbel za Slovenski klub. Žena Anica pa še vedno prime za delo v kuhinji, kadar se ne odpeljejo

domov. Godovnjaki so poskrbeli za prav dobro kosilo za vse navzoče, ki nas je bilo poln klub. Ge. Schweighofer in Duhanič sta nam napekli vseh dobrot. Tudi vse, kar smo popili, so nam plačali. Želimo vsem še dolga leta življenja in se jim lepo zahvaljujemo. Seveda se pa lepo zahvaljujemo tudi g. Zlatku in g. Sadlu za poskočne viže.

12. maja smo praznovali *materinski dan*. G. župnik Počivavšek je pozdravil ob navzočnosti svoje mame in brata vse naše matere in se jim tudi zahvalil za njihovo pomoč in sodelovanje med nami. Dominik Ribič je pa za naše mame zapiskal tri pesmice na piščalko. Oče Zlatko je skrbel za veselo razpoloženje s harmoniko. Z veselo pesmijo smo se zadržali v klubu kar do pol štiri popoldne. Klub je mamicam daroval torto, kavo in vsaki po eno vrtnico.

Majske pobožnosti s petimi litanijami in blagoslovom imamo vse nedelje in praznike v mesecu maju.

Izlet na Štajersko nam je zaradi nemira v domovini avtobusno podjetje odpovedalo.

DUNAJ

Po daljšem premoru se iz Slovenskega pastoralnega centra na Dunaju ponovno oglašamo z nekaterimi novicami:

Mladi iz našega pastoralnega centra so tudi letos organizirali *zimске počitnice* v Sloveniji, od 2. do 9. feb. Tokrat je bilo smučišče Rogla na Pohorju prezasedeno, zato so iskali drugje. Najlepša možnost se jim je ponudila v Kaininski vasi pri Bovcu.

Za letošnji postni čas so nekateri starši predlagali, da bi tokrat tudi mladim omogočili neke vrste *duhovno obnovo*. Odločili smo se, da gremo v neke vrste moderno puščavo, da si vzamemo vsaj en dan zase, za Boga in za bližnjega. Odpeljali smo se v Maribor. Obiskali smo gospoda Ferenčaka, ki je bil nekoč dušni pastir Slovencev na Dunaju, zdaj pa je ravnatelj orgelske šole v Mariboru in dirigent stolnega zbora. Lepo nas je sprejel ter nam marsikaj lepega povedal. V večernih urah smo si ogledali premiero scensko glasbenega projekta „Ceste, kam greste ...“ po Francu Milčinskem-Ježku, ki so ga v škofijski avli predsta-

vili mladi „Iz sončne pesmi“ in „Šotorovci“.

16. in 17. marca je bila v našem pastoralnem centru redna *postna obnova*. Vodil jo je g. Pepi Marketz, duhovnik iz Koroške, ki na Dunaju študira in pripravlja doktorat iz teologije. Spregovoril nam je o veri sv. Petra. Kajpak se je ob tej vsebini raznel živahen pogovor. Nedeljsko mašo so tokrat pripravile slovenske študentke in študentje iz Korotana, ki jih gospod Marketz vsako sredo zvečer zbira pri maši. Ubrano in mehko petje nam je seglo v globino duše. Po maši so nekateri mladi skupaj s svojimi starši sedli za okroglo mizo in se pogovarjali o problemih odrasčanja, ohranjanja slovenske tradicije in duhovnosti ...

Cvetno nedeljo smo okrasili z vejicami in šopki mačic. Procesija se je vila z dvorišča, kjer smo se pred mašo zbrali in je župnik blagoslovil zelenje. Cerkev je nato ob branju pasijona postala prizorišče dogodkov v Pilatovi in Herodovi palači na ulicah Jeruzalema ter Kalvarije. K obredom velikonočnega tridnevja pride komaj kaj Slovencev, ker odidejo v domovino. Kljub temu pa se je k sobotnemu velikonočnemu žegnju ter k dvojezični vstajenjski maši zbralo lepo število naših vernikov. Velikonočna aleluja in vstajenjska procesija sta nam srca napolnili z duhovnim veseljem.

V nedeljo, 28. aprila, smo imeli v naši cerkvi izredno slovesnost *prvega svetega obhajila in birmo*. Jože Jurančič, 21 let star fant iz Maribora, rojen pa na Tirolskem, komaj nekaj mesecev živi in dela na Dunaju. Bil je le krščen, za ostale zakramente se starši niso pobrigali, da bi jih prejel v otroški dobi. Z župnikom Šteklom sta se dobre tri mesece intenzivno pripravljala na prejem zakramentov. Ta lepa slovesnost je zbrala številne Slovence, s kora pa so se spet oglasili koroški fantje — ubran dunajski moški sekstet.

V petek, 26. aprila, zvečer smo v naši zelo akustični cerkvi gostili ženski pevski zbor Ivan Gerbec iz Šklednja pri Trstu. Nastopilo je 23 pevk, polovica pod 40 let, polovica pa krepko nad 40 let. Ubrano so zapele 18 pesmi domačih — slovenskih — in tudi bolj ali manj znanih tujih komponistov. Z

velikim muzikalnim občutkom je zboru dirigirala mlada gospa Boža Hrvatič. Po koncertu smo jih povabili v našo dvorano in jim ponudili večerjo. Ob dobri kapljici in ker so Tržačani zelo odprti in veseli ljudje, smo hitro postali prijatelji ter še skupaj kakšno zapeli.

Za *materinski dan*, 12. maja, so mladi iz SPC-ja pripravili lep koncert. Že med mašo je pel mladinski zbor melodije mladinske glasbene maše Pesem tisočerih zvonov in glorijs. Po maši je najprej ob orgelski spremljavi Roberta Riederja nastopila operna pevka Maja Lukan z Gounaudovo Avemarijo. Tamburaški orkester se je tokrat predstavil s popolnoma novim programom koroških, grških pesmi in pesmi vseh dežel. Mame smo lepo obdarovali, mladinski zbor pa jim je še z nekaj pesmimi ogrel srce. Vzdušje je bilo nadvse slovesno in prijetno.

belgija

BILZEN

V aprilu je Slomškov zbor v mešani in moški zasedbi nastopil pred flamskim občinstvom skupaj z drugimi pevskimi zbori.

Žel je lepo priznanje.

EISDEN

Slomšek je povabil in pogostil rojakinje in rojake, ki imajo 50 let in več.

Bilo je zelo prijetno. Za domače melodije so skrbeli Pepi Juršič, I. Kuder, V. Pušnik in F. Trinko. Iskrena hvala vsem, ki so skrbeli za pogostitev.

Veseli in srečni dogodek v mladi družini:

V družini g. Draga in ge. Sylvie Mrak Smeets v Eisdenu je mala Romana dobila ljubko sestrico Darinko.

Čestitamo in voščimo srečo in božji blagoslov pri vzgoji.

GENK

Naš dom je z muziko in narodnimi nošami sodeloval pri pomladanskem sprevodu. Njegove fotografije je objavilo krajevno časopisje.

Naši ranjki: V Genku je v marcu nenadoma umrl g. Hendrik Novak iz Munsterbilzna. Rodil se je 1937 in je bil poročen z go. Martino Mojškers. Pred 17 meseci pa je umrl njegov brat Anton Novak, star 65 let, poročen z go. Jeanne Dries. Oba sta bila dobra delavca, odlična družinska človeka in sta vedno bila pripravljena za uslugo in sodelovanje v življenju krajevnih skupnosti. Njun brat g. Stanko Novak je že desetletja poznan delavec v slovenski skupnosti.

Naj počivata v miru.

V Maasmechelenu smo go. Ano Vrant spremljali na zadnji zemeljski poti. Ranjka ga. Ana se je rodila pred 91 leti v Želimljah, poročila se je z Alojzijem z istim priimkom. Rodilo se ji je osem otrok, od katerih so Vili, Lojze in Franc že umrli.

V svoji družini je dobra žena doživela težke dni zaradi vojne in bolezni, a je vse junaško prenašala. Bila je vesela in pogumna. Rada je prepevala, veliko je brala še v visoki starosti. Napisala je svoje spomine. Že devetdesetletna je še prišla na Slovenski dan.

Imela je lepo starost. Otroci so zelo lepo skrbeli zanjo. Vsako leto je za več tednov hodila v svoj domači kraj.

Ob njenem odhodu v večnost prosimo Boga, naj našemu narodu pošlje še mnogo takih mater.

Družini izražamo krščansko sožalje.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne — tudi v poletnih mesecih — v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

V nedeljo, 21. aprila, je bila med našo mašo *krščena* Aurélie Bernon, hčerka Marka Bernona in Terezije Borišek.

V zavesti, da se „zidarji zaman trudijo, če Gospod ne zida hiše“, smo se v sredo, 17. aprila, v cerkvi Saint Sulpice zbrali v res lepem številu skupaj s francoskimi prijatelji iz gibanja Pour l'Unité, da smo skupaj molili za Slovenijo. Prelat Čretnik je najprej orisal položaj Slovenije in Cerkve na Slovenskem, nato smo molili rožni venec ter opravili sveto daritev. Slovenska pesem je povzdignila gorečnost in slovesnost molitvene ure.

Redovniški jubileji — Sestri Katarina Repe in Jelislava Stare, obe iz reda sionskih sester in obe doma iz okolice Bleda, sta 21. 4. praznovali zlato obletnico svojih redovnih obljub. — Sestra Jožefa Vrhanc, iz Doline pri Trstu, in sestra Bernardka Zalar, iz Boršta pri Trstu, obe iz reda Pomočnic vernih duš, pa sta istočasno praznovali biserno obletnico svojih obljub.

Ko jim čestitamo, prosimo Vsemogočnega, naj iz njihovih žrtev vzbudi v našem narodu novih redovniških poklicev. Ni prepovedano moliti tudi za to, da bi bilo kaj poklicev iz vrst izseljencev in za izseljence.

G. Stani Revinsšek je na XXX. Slovenskem dnevu v imenu „Slomška“ g. Lojzu Korelcu in g. Janu Kolbacherju podelil diplomi častnega članstva.

Obisk slovenske delegacije v Parizu — Od 24. do 27. aprila je bila v Parizu delegacija slovenske vlade, ki jo je vodil prvi minister g. Lojze Peterle. V delegaciji sta bila tudi minister za kulturo dr. Andrej Capuder in ga. Vojka Ravbar, ekonomski sekretar v ministrstvu za mednarodno sodelovanje. Delegacijo sta spremljala g. Marjan Struna, ki zastopa Slovenske krščanske demokrate na mednarodnem polju, in dr. Janez Zorec, ki je zastopal Društvo Slovencev v Parizu. Oba sta tudi nosila glavno odgovornost priprave obiska slovenske delegacije v Parizu in tako neposredno izpričala zanimanje in delo slovenskih izseljencev v Franciji v prid slovenskih narodnih interesov. Pri obisku v senatu se jim je pridružil tudi prelat Čretnik.

Namen obiska delegacije je bil, da bi francoskim politikom, gospodarstvenikom in kulturnikom natančno prikazali socialni, politični in ekonomski položaj Slovenije v današnji razpadajoči Jugoslaviji ter njene načrte za osamosvojitve.

Delegacija je obiskala francoske osebnosti iz vladnih in opozicijskih krogov. Slovenski ministri so bili sprejeti pri članih predsedstva francoske narodne skupščine, pri predsedniku senata in pri predsedniku senatorske komisije za mednarodne odnose. Svoje težave in načrte so Slovenci obrazložili tudi v palači Matignon pri predstavnikih francoskega prvega ministra in na ministrstvu za mednarodne zadeve direktorju komisije za evropsko sodelovanje. Sledila je vrsta sprejemov pri najvišjih predstavnikih socialistične stranke in pri voditeljih opozicijskih koalicij UDF in CDS.

Posebno važna so bila srečanja pri ministru za zunanjo trgovino in na ministrstvu za kulturo. Ekonomski okrepitvi Slovenije pa so bila namenjena srečanja na sedežu francoskih podjetnikov (C.N.P.F.), srečanja pri predsedniku pomembne agencije Havas in vrsta delovnih sestankov s posameznimi gospodarskimi osebnostmi, kjer naj posebej omenimo direktorje Renaulta.

Slovenska delegacija je prikazala francoskim političnim in gospodarskim krogom dejstvo, da Jugoslavija danes dejansko ne obstaja več in da je življenje na tem delu sveta že daleč prese-

glo politično in institucionalno realnost, ki je danes še samo zastarela fikcija. Francozi so z zanimanjem poslušali in dobro razumeli slovensko tezo. Pripravljeni so Sloveniji pomagati na ekonomskem področju. Kar pa zadeva politične ukrepe Slovencev, zadevajo samo notranjo politiko Jugoslavije, kamor francoska diplomacija ne bo posegala.

Slovenska delegacija se je srečala tudi s Slovenci ob pomladanskem srečanju v soboto, 27. 4., v Chatillonu. Ob sedmih je bila skupna maša, ki jo je vodil pariški škof msgr. Frikart. Sledilo se je zaradi napetega položaja doma moral vrniti že v petek, 26., zato je minister dr. Capuder orisal položaj v domovini in poudaril slovenske težnje. Vsi Slovenci so mu burno ploskali in bili veseli, da se je delegacija udeležila našega pomladanskega srečanja, ki je ob številni udeležbi potekalo v res domačem slovenskem vzdušju.

Ob tej priložnosti je francoski dnevnik *La Croix* 27. 4. prinesel daljši razgovor s slovenskim ministrskim predsednikom Lojzetom Peterletom pod naslovom Odklanjamo zastarelo jugoslovansko formulo.

SPZ Gallus v Parizu — Na poti v Slovenijo, kjer bo sodeloval pri proslavah 400-letnice smrti slovenskega komponista Petelina-Gallusa, se je Slovenski pevski zbor Gallus iz Buenos Airesa v sredo, 8. 5., za nekaj ur ustavil v Parizu. Čeprav so imeli za sabo 16-urno vožnjo, so si pod vodstvom našega spretnega šoferja Jožeta Mevlje in njihovega znanca iz Argentine, Janeza Zorca, na hitro ogledali Pariz in nato obiskali Slovenski dom v Chatillonu. V naši cerkvi so imeli koncert. Sicer so bili izmučeni in neprespani od dolge poti, a vendar so čudovito lepo zapeli argentinske, čilenske in perujske pesmi, potem pa seveda vrsto slovenskih in nekaj latinskih Gallusovih. Ko je človek gledal in poslušal skoro 60-članski zbor, kjer jih nekaj sodeluje že od ustanovitve (1948) in kjer je večina mladih, ki Slovenije še nikdar niso videli, pa jim je materinska govornica dražja kot vse drugo, je mogoče samo občudovati slovensko trdoživost in veličino. Obisk je bilo treba organizi-

rati v nekaj dneh: rojaki, ki so se odzvali vabilu in v proti pričakovanju velikem številu prišli na edinstveni koncert, so bili bogato, bogato poplačani in srečni, da so doživeli ta edinstveni trenutek v zgodovini naše skupnosti. In tudi tisti, ki so pripravili večerjo v dvorani, so imeli v zadoščenje zavest, da so pomagali pri enkratnem srečanju, ki bo ostalo vsem v neizbrisnem spominu. Ko so se naši gostje po polnoči poslavljali, smo vsi imeli nove znanke in čutili smo, da zgodovina Slovencev po temi in mrazu 45 let stopa v novo veličastno obdobje.

Svet slovenskih krščanskih
izseljencev
vabi na

SREČANJE NA SV. VIŠARJAH v nedeljo, 4. avgusta 1991

Ob 13. uri slovesna maša,
ki jo vodi slovenski metropolit
ljubljski nadškof
dr. Alojzij Šuštar.

Ob desetih dopoldne dve
predavanji v Domu srečanja.

NORD IN PAS-DE-CALAIS

Kristus v skrivnosti sv. Rešnjega telesa je tisti magnet, ki privlači vernike, posebno mladino, da se tako radi zbirajo pred tabernakljem. 12 *prvoobhajancev* se je z vso vneto pripravljalo na to prvo srečanje z božjim Prijateljem. Iz Pariza je prihitel g. prelat Nace Čretnik, delegat slovenske katoliške misije v Franciji, in podelil slovesno prvo sv. obhajilo. Hvaležni smo mu in se mu najlepše zahvaljujemo.

Počitnice se bližajo. Vsem želimo, zlasti mladini, naj se okrepijo in spočijejo za nove napore med delom in šolskim letom. Slovenska služba božja odpade od 15. junija do 25. julija. 15. junija bo služba božja ob 17.30. Z nedeljo, 28. julija, pa bo maša zopet redno v Méricourt ob 10.30, v Bruyau pa ob 13. uri.

15. avgusta bo vsakoletno *romanje* na Loretto. Ob 10. uri sv. maša s petimi litanijami Matere božje. Vsi lepo vabljeni!

Po krstu je postala božji otrok Camille Irena Rotar. Naj jo spremlja božje varstvo vse življenje.

Zakrament sv. zakona sta si dala Harvé Louis Moquet in Catherine Josée Georguette Hentjens. Na mnogo in srečna leta.

Z veroukom bomo začeli prvo sredo v oktobru, 2. 10.

Vsem rojakom prijetne počitnice in na svidenje v jeseni!

SVET SLOVENSKE KRŠČANSKE IZSELJENCEV V EVROPI

vabi na

8. SREČANJE,

ki bo 8. in 9. junija 1991

v prostorih Slovenske misije
14, rue du 5 Decembre
57800 MERLEBACH (Francija)

Vabila in program tega srečanja bodo kasneje razposlana na vse slovenske župnije po Evropi.

Tisti, ki pridejo od daleč, in želijo prenočiti, lahko pridejo že v petek zvečer (7. junija).

Za prenočitve v petek zvečer (7. 6.) in v soboto zvečer (8. 6.), se je treba *obvezno* prijaviti na sledeči telefon (ob večerih): gospod J. Kamin, **33/87814782, vsaj do konca meseca maja.

nemčija

STUTTGAERT-okolica

Večer z ljubljanskim županom. — V nedeljo, 28. aprila, nas je obiskal ljubljanski župan, dipl. inž. Jože Strgar. Po maši v Esslingenu ga je v tamkajšnji dvorani v imenu 200 navzočih rojakov pozdravila gospa Majda Šuligoj iz Stuttgarta in mu v dobrodošlico izročila šopek rdečih nageljnov. Ti so po pesmi Slovenski nagelj postali še bolj simbol našega življenja po svetu. Gospod Anton Casar je pozdravil župana v imenu Sveta slovenskih krščanskih izseljencev v Evropi. Dobrodošlico pa mu je izrekel tudi krajevni nemški župnik gospod Gustav Dikel.

Ob moderaciji dr. Marka Dvořaka iz Ulma je potem naš častni gost posvetil dobri dve uri prikazu razmer v domovini in še posebej v Ljubljani ter odgovorom na naša vprašanja. Iz njegovih besed smo razbrali pretresljivo dejstvo, da je prejšnja komunistična vlada mogla predati demokratično izvoljenemu Demosu le prazne blagajne in propadajoče gospodarstvo kot posledico zgrešenega gospodarjenja skozi 45 let. „Izboljšanje tega težkega stanja bo potrebovalo veliko časa in potrpljenja,“ je dejal župan slovenske prestolnice.

Glede pogleda v bodočnost in dela nove vlade je gospod Strgar navedel nekaj konkretnih ugotovitev in zahtev, med njimi je poudaril: „Politično stanje je sedaj tako, da lahko rečemo, da Jugoslavije praktično ni več in vsaka republika se vlada sama. Slovenci hočemo svojo neodvisno državo in sami reševati svoje probleme. Pri prenovi Slovenije so potrebni novi ljudje, ki so polni delavnega etosa in zavzetosti za poštenost in pravičnost. Na ljubljanskem magistratu ne sme biti več razredov. Sedaj smo vsi enaki in vsakdo je enako dobrodošel. Cerkvi na Slovenskem pripada tisto mesto, ki ga ima po drugih demokratičnih deželah kot normalen družbenopolitični subjekt. Ker je sedanje časopisje še vedno pod vplivom ljudi zgrešene preteklosti, bo v Sloveniji začel izhajati nov časopis z imenom Slovenec, da bo nepristransko in zavzeto sledil dogodkom demokratičnih sil v domovini.“

Predavatelj je še posebej navedel, da svojega krščanskega prepričanja v preteklosti ni skrival, čeprav mu je to prinašalo tudi nevšečnosti, s čimer nam je dal posebno vzpodbudo.

Ljubljanskega župana dipl. inž. Jožefa Strgarja (v prvi vrsti drugi od leve) je v nedeljo, 28. aprila, sprejelo nad 200 rojakov. Zbrani so v dvorani pri cerkvi sv. Elizabete.

Županovim izvajanjem so poslušalci močno ploskali, kar je bilo znamenje, da smo bili takega srečanja resnično potrebni.

Po referatu nam je župan odgovarjal na stavljena vprašanja. Ta so se gibala okrog perečih problemov v domovini in med izseljenci: naraščanje nezaposlenosti v Sloveniji, rovarjenje starih komunistov proti delu demokratične vlade, društva po svetu, ki so bila ustanovljena in usmerjevana s strani prejšnje UDBE, civilna služba v tujini rojenih in živečih slovenskih fantov itd. Vprašanjem je gospod župan pozorno prisluhnil in se glede možnih reševanj pokazal širokosrčnega.

Večer z ljubljanskim županom je bil gotovo koristen za nas in za gosta slovenskega glavnega mesta.

Dan mladine — 1. maj. — V sredo, 1. maja, se je 38 slovenskih deklet in fantov iz Stuttgarta in okolice odpeljalo v Königstein pri Frankfurtu na srečanje slovenskih mladincev iz vse Nemčije. Za geslo srečanja so si izbrali vodilo: En duh nas povezuje. Kaj naj to pomeni, razberemo iz vabila, kjer stoji zapisano: „Naše srečanje v Königsteinu ne bo izlet, ampak bogatenje in spoznavanje drugih, ki enako mislijo, želijo in upajo. S seboj vzemite veliko dobre volje, mladostnega navdušenja in odprtosti za nekaj lepega, skupnega, nekaj našega. To naj bo res vaš dan. Pokažite svetu, v katerem živite, da ste ponosni, verni in pogumni Slovenci.“ V tem okviru je tudi potekalo srečanje v Königsteinu, o katerem berete posebno poročilo. — Dekleta in fante z našega področja sta spremljala v Königstein Marijina sestra Mateja Rezar in župnik Janez Demšar.

Pri Habičevih v Bad Friedrichshallu so lani krstili sinka Simona. Sedaj že prihaja k slovenski maši v Heilbronn.

Samo do pol poti. — Zakonca Klotzbücher in Marta, roj. Zidanšek, sta se na veliki petek letos vračala za stalno v domovino, kjer sta si v Št. Jurju pri Celju postavila dom. Na avtocesti pri St. Michaelu v Lungau v Avstriji je možu postalo slabo. Klicana zdravniška pomoč je ugotovila, da ga je zadel srčna kap in pomoči ni več. Pot v svoj zemeljski dom je mogel nadaljevati le v krsti. „Nekaj zelo, zelo strašnega je to,“ je zapisala žena v sporočilnem pismu. Pokojni Martin je bil rojen v Somboru. Dosegel je le 57 let starosti. Žena Marta pa je bila rojena v Slovenskih Konjicah. Njej in vsem, ki jih je tako nepričakovana smrt težko prizadela, naše iskreno sožalje.

Velik šopek za matere. — Materinska nedelja, 12. maja, je bila v Stuttgartu velik praznik. Po maši z ljudskim in zborovskim petjem smo nadaljevali slavje in farni dvorani pod cerkvijo sv. Konrada. Kot vedno je bila tudi to pot nabito polna. Očetom smo celo svetovali, naj dajo prednost ženam in materam, katerim je proslava v prvi vrsti namenjena. Blizu 100 navzočih mater je pozdravila učenka Gabi Rozman z besedami: „Drage matere. Iskreno pozdravljene na proslavi, ki smo jo pripravili vaši otroci. Čestitali vam bomo z deklamacijami, petjem in godbo, kot to storimo običajno. Sprejmite našo dobro voljo kot duhovni šopek k vaše-

mu prazniku, saj nam prihaja iz srca.“ Tako so matere tudi sprejemale točko za točko sporeda. Nastopajoči so se kar dobro odrezali, tako obiskovalci Sobotne šole kot člani mladinskega orkestra in mladinskega pevskega zbora. Poseben šopek za to slovesnost je bilo 11 deklic in 7 fantkov v narodnih nošah.

OBERHAUSEN

Povelikonočni čas je bil v naši župniji ob vsem rednem dogajanju posvečen nekoliko bolj mladim in otrokom. Drugi teden po praznikih Gospodovega vstajenja je bila skupina desetih mladincev na *smučarskem razvedrilu* v Sloveniji. Sneg smo našli na Voglu, dobre in požrtvovalne ljudi, ki so nam ponudili poceni prenočišče, pa v Bohinju. Zahvala gre predvsem g. Pavlu

1. maja ob 6. uri zjutraj v Stuttgartu. 38 slovenskih deklet in fantov pred odhodom na srečanje v Königstein.

Uršiču, župniku v Srednji vasi, ki nas je dobrohotno sprejel in nam dal na razpolago Baragov bivač v zgornjem nadstropju župnišča. Imeli smo lepe dneve. Gori v kraljestvu planin se nam je skoraj ves čas smejalo sonce, lepota gorskih verig okoli Bohinjskega jezera nam je dvigala srce k hvaležnosti za dneve sprostivne.

Na fari smo se kasneje spet predali rednim srečanjem in delu. Vsak na svojem mestu. 21. aprila smo v Essnu obhajali lepo *slovesnost ponovitve prvega obhajila*, v Moersu je bila takšna slovesnost na praznik Gospodovega vnebohoda. Otroke, ki so prejeli prvič Jezusa pod podobo kruha, mora-

Slovesnost prvega sv. obhajila v Essnu. Marko, Bianca, Katrin, Tatjana in Matej so se veselili svojega praznika. Na praznik Gospodovega vnebohoda je obhajala enak praznik v krogu slov. skupnosti v Moersu Veronika Ban.

mo imenovati: Marko Raščan in Katrin Mušič iz Wettra, Bianka Potočnik in Matej Kolšek iz Essna, Tatjana Naveršnik iz Ennepetala, v Moersu pa Veronika Ban. Njene slike žal nimamo. Vsem prvoobhajancem želimo, da bi vse življenje ohranili v svojem srcu prijateljstvo z Jezusom in mu ostati zvesti . . .

Prejelo je zakramente seveda še več slovenskih otrok na področju naše fare. Za vse niti ne vemo. Nekateri so oddaljeni od središč slovenskega življenja po kilometrih, drugi pa so oddaljeni po zavesti. Seveda to velja staršem, ne otrokom. Niti ni samo občutek, bolj kot to je dejstvo, dejansko stanje. Slovenci niti kot kristjani ne znamo in ne zmoremo ohraniti in prenašati na mlajši rod povezanosti s slovensko skupnostjo. Vsak zase živi, pa je mir med nami. To bi bilo lahko tudi malo drugače.

Zadnjo nedeljo v mesecu aprilu je bil *gost v naši fari* g. Marjan Bečan, slovenski duhovnik iz Münchna. Prevzel je vse maše, ker je bil župnik odsoten. Prav zares smo se veselili novega znanstva in novic iz druge fare.

Prvi maj je bil seveda mladinski. Opustili smo običajno župnijsko prvomajsko romanje in izlet. V Königsteinu je bil *vsenemški izlet* slovenske mladine. O tem bo najbrž v NL obširnejše poročilo na drugem mestu, zato le podatek, da je bilo tam iz naše župnije 16 mladincev in mladink.

V Oberhausnu je *umrla* Katarina Ancelin. Ni minilo niti leto od smrti njenega moža, sedaj je odšla za njim. Bolehala je na srcu in prav gotovo je velika žalost zaradi izgube ljubljenega soproga prispevala k temu, da ji je odpovedalo srce. Bog naj ji bo milosten sodnik in naj ji da uživati večno življenje.

FRANKFURT

Srečanje mladih v Königsteinu — en duh nas povezuje.

Za prvomajski praznik se je srečala slovenska zdomska mladina iz cele Nemčije v lepem Königsteinu. Frankfurtska župnija je bila gostitelj tega srečanja mladine in po pozdravu gospoda župnika Jereba smo pričeli s petjem slovenskih pesmi, ki se je oglašalo iz stodvajsetih grl. Mladinci

so prišli v večjih in manjših skupinah iz Stuttgarta, Mannheima, Münchna, celo iz Berlina z avtobusi, iz bližnje okolice pa z osebnimi avtomobili. Po petju smo se razdelili v trinajst skupin in diskutirali o naših problemih, željah in ciljih.

Po skupnem kosilu, za katero so poskrbele posamezne župnije, je morala vsaka skupina predstaviti izdelano temo. Imeli smo štiri na izbiro: povezanost s prijatelji, odnos do staršev, odnos do Cerkve, odnos do slovenskega jezika in kulture. Ugotovili smo, da smo vsi hvaležni svojim staršem za vzgojo in usmeritev v veri in v slovenskem jeziku.

Pojasnili so se pa tudi še bolj problemi, da pravzaprav nismo nikjer doma, ne tu v Nemčiji, niti v Sloveniji.

Skupna želja pa je, da bi imeli več stikov s Slovenci tukaj in tudi s slovensko mladino v Sloveniji. Lepo bi tudi bilo, če bi se slovenske župnije v Nemčiji med seboj redno obiskovale. Prvomajski praznik smo zaključili s slovesno mašo, katero smo tudi mi smeli oblikovati s prošnjami in uvodi. Maševalo je osem župnikov iz slovenskih zdonskih župnij.

Nato smo se slikali, tako da bomo imeli trajni spomin na ta čudoviti dan. Po večerji je bil na žalost skupni dan končan. Poslovili smo se z željo, da to prvo srečanje slovenske mladine v tujini ne bi bilo zadnje.

Hvaležni smo organizatorjem za zamisel in uspešno skupno srečanje.

BERLIN

Februarja meseca smo imeli „veterani“ redno mesečno srečanje s svojim duhovnikom. Naš župnik Martin nam je prebral vabilo, ki ga je poslal gospod Pucelj, župnik iz Oberhausna. Vsi zbrani smo se razveselili, saj smo z vabilom bili povabljeni na srečanje verne slovenske mladine iz Nemčije v Königstein pri Frankfurtu.

Tako nas je bilo 30. aprila na poti v Königstein štirinajst mladih Slovencev, skupaj z duhovnikom in gospodom Perdanom, ki je bil šofer in snemalec s kamero, saj smo želeli vse naše potovanje in celotno srečanje imeti na video kaseti. Pot je bila kljub dežju, zastojem, velikemu prometu . . . prijetna. V hiši Haus der Begegnung smo dobili prenočišče. Ves napor vožnje je minil, ko smo dobili streho nad glavo. Kljub utrujenosti nismo in nismo mogli zaspati. Veliko smo si imeli povedati, predvsem Karliju, ki nas je že čakal, saj je prišel prej v Königstein iz Hamburga kot mi iz Berlina.

Po dobrem zajtrku in po navodilih našega voditelja Martina so že kmalu po deveti uri začeli prihajati mladi iz Frankfurta, Münchna, Stuttgarta, Oberhausna, Mannheima . . . Srečali smo se že nekateri stari znanci, še več pa je bilo novih obrazov. Ko smo bili okrog desete ure že skoraj vsi zbrani, bilo nas je 124, smo začeli z našim

Vsi udeleženci srečanja v Königsteinu.

delom in programom: pesem, delo po skupinah . . .

Srečanje in delo je potekalo pod geslom: En duh nas povezuje. Na to „struno“ je bil usmerjen ves naš dan, tako pesem, delo po skupinah in maša. Prav gotovo smo se mladi najboljše povezali, ko smo se pogovarjali po skupinah. V vsaki nas je bilo osem ali devet. Razgovor je v vseh 13 skupinah potekal v štirih smereh:

1. Povezuje me družina.
2. Povezujejo me prijatelji.
3. Povezuje me vera, Cerkev in župnija.
4. Povezuje me narod s svojo kulturo in jezikom.

Naše delo po skupinah je bilo enkratno, od predstavljanja do zaključkov in poročanja na plenumu. Delali smo tako resno, da nam je zmanjkovalo časa, ki nam je bil odmerjen za delo po skupinah. Na plenumu smo slišali sledeče zaključke:

- taka srečanja se morajo nadaljevati,
- spori med župnijami in klubi morajo prenehati,
- v župnijah moramo mladi doživeti več pozornosti,
- starši se morajo z nami več pogovarjati, morajo nam biti prijatelji,
- kljub temu, da večkrat govorimo med seboj nemško, izjavljamo, da smo SLOVENCI . . .

Da bi se le kaj tega uresničilo do prihodnjega srečanja!!!

Po vsem tem smo se še povezali v cerkvi okrog oltarja. Uvod v mašo in prošnje smo povedali mladi sami. Iz njih je izhajalo veselje nad lepoto življenja in mladosti; iz njih pa je izhajala tudi zaskrbljenost in bolečina nad vsem, kar je v svetu težkega in bolečega. Pri maši nas je najbolje povezala pesem:

*Naš najboljši brat je Jezus,
on bremena lajša nam . . .*

*Če ponižan si, utrujen,
pridi, Jezus čaka te . . .*

Potem, ko smo prejeli mašni blagoslov, smo zapeli zadnjo skupno pesem:

*Prišel je čas slovesa, bratje čas je,
da gremo.*

*Mladi iz Berlina
na srečanju v Königsteinu.*

*Otožen je naš spev, podobno smrti
je slovo.*

*A mi se bomo srečali, se videli še kdaj.
Na svidenje, prav vsi vi bratje,
na svidenje še kdaj!”*

Ta refren: A mi se bomo srečali . . . smo še večkrat ponavljali, hkrati smo svojemu duhovniku Martinu takoj rekli, da se morajo taka srečanja nadaljevati, vendar drugič tako, da se bomo lahko tudi mi, berlinski Slovenci, pridružili ostalim na družabnem večeru, ki so si ga naredili mladi, ki niso imeli tako daleč domov kot mi.

Mojca Bačovnik

MÜNCHEN

V zadnjem času se je naša mladina dvakrat srečala k življenjskim pogovorom: najprej v Zangbergu pri Ampfingu, potem pa v Königsteinu pri Frankfurtu.

● Poročilo o srečanju naše farne mladine v Zangbergu sta napisala Martina Brecelj in Peter Prašnikar. Obe poročili smo združili v eno.

Srečanje mladincev iz Münchna je bilo letos v Zangbergu, majhnem kraju, 80 km vzhodno od Münchna. Tamkajšnji samostan je daleč naokoli najmočnejša stavba, skrbno vzdrževan in ima kljub starosti moderno pročelje. Na notranji strani samostana se nahaja negovan vrt, podoben rimskemu atriju. Sobe so skromne, a prijetne,

prav primerne za dneve zbranosti. Srečanje je vodil župnik iz Oberhausena g. Janez Pucelj.

Petek. Takoj po večerji v veliki dvorani, ki jo po stenah krasijo velikanske slike, smo se prvič zbrali v mladinski sobi, ki je bila potem dva dni prostor naših pogovorov. G. Janez nam je povedal, kako si je srečanje zamislil. Posebno nam je bilo všeč, da je vključil v program tudi naše želje in predstave. Zvečer so se nekateri igrali družabne igre, drugi pa se pogovarjali po sobah.

Sobota. Po zajtrku smo začeli program s pesmijo. Nato je g. Janez na kratko predstavil in utemeljil temo pogovora. Razdelili smo se v štiri skupine, v katerih smo potem skušali skupaj odgovoriti na vprašanje o prijateljstvu, vesti, avtoriteti itd.

Za primer naj bo navedena skica za pogovor o svetem pismu: Sveto pismo — ali ga poznaš? Koliko svetega pisma in kdaj si ga prebral? Kaj v njem je zate privlačno, kaj pa težko, nerazumljivo, odbijajoče? Kakšna vprašanja se ti danes porajajo ob svetem pismu?

Rezultate pogovorov je potem predstavila vsaka skupina vsem udeležencem z besedo in z na velikem kosu papirja napisanimi odgovori. Končno smo se še vsi skupaj pogovorili o posameznih ugotovitvah skupin. Dopoldne je bil še en pogovor.

Po kosilu je bil čas za sprostitve. Igrali smo nogomet in odbojko, nekateri so se pa rajši pogovarjali. Nesreča

*Z materinskega dneva v Münchnu
— najmlajša skupina v razredu.*

*Mladinci iz Münchna na dnevih
zbranosti v Ampfingu.*

je hotela, da si je Damijan pri nogometu poškodoval nogo, tako da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Popoldne se je spet vršil pogovor kot dopoldne. Zvečer smo po skupinah pripravili prošnje, pesmi in berila za nedeljsko mašo. Potem smo se zbrali k skupni maši.

V nedeljo je bila maša že zjutraj. Z ritmičnimi pesmimi je bila nadvse lepo bogoslužno opravilo. Dopoldne nov pogovor.

Po kosilu smo pospravili sobe, se poslovili od gostov iz Oberhausna — od tam sta prišli k našim pogovorom dve mladinki, tako da nas je bilo vsega skupaj 17 fantov in deklet — in se odpravili na pol ure dolgo pot na železniško postajo v Ampfing.

Verjetno ni bilo nikomur žal, da se je srečanja udeležil. Take prireditve utrdijo vezi mes slovenski mladinci na tujem, pri pogovorih posameznik spozna misli svojih sovrstnikov in, ne nazadnje, se pri pogovorih tudi večja slovenski besedni zaklad. Mogoče je bilo večinsko mnenje udeležencev takšno, kot ga je eden od njih zasebno izrazil: „Do sedaj so bili to najlepši dnevi zbranosti, ki sem jih preživel.“

● O prvomajskem srečanju mladincev iz vse Nemčije v *Königsteinu* bodo gotovo poročali tudi iz drugih krajev. A vsaj v skrajšani obliki naj objavimo poročilo, ki ga je napisal Peter Prašnikar.

Praznik 1. maja je prav primeren za kakšen izlet. Toda ali je treba za izlet

vesti ob treh zjutraj? Morda je bilo mučno zapustiti posteljo sredi noči, ko je še ves München spal, vendar ni bilo zvečer kljub utrujenosti tega nikomur žal.

Naše potovanje se je pričelo v dežju nekaj minut po četrti. Med vožnjo v Ingolstadt smo si zaspano gledali v obraz in premišljevali o tem, kaj nam bo prinesel današnji dan. Po polurnem blodenju po Ingolstadtu smo le našli svoje tamkajšnje mladinske kolege. Pozdrav je bil bolj hladen, saj smo se prvič videli, in kot sem kasneje slišal, ni bilo na nobeni od obeh strani posebne simpatije do „tujcev“. A to se je med vožnjo, predvsem pa ob vrnitvi bistveno spremenilo. Zadnji postanek je bil v Nürnbergu, kjer so se nam pridružili štirje mladinci. Okrog desetih smo končno pripotovali v „obljubljeno deželo“. Ugotovili smo, da smo zadnji. No ja, saj tudi razdalja iz Münchna ni najkrajša.

Vsakdo od nas je dobil list s pesmimi in številko, v katero delovno skupino spada. Najprej smo se ogreli s petjem, ki je bilo istočasno priprava na skupno mašo.

Sledila je predstavitev mladincev: Stuttgart, Augsburg, Mannheim, Frankfurt, Berlin, Oberhausen, Nürnberg, Erlangen, Ingolstadt, München in Slovenija. Pri vsaki predstavitvi so ostali izrazili svoje veselje z močnimi klici. Tako je minila začetna zadrega.

Po kratkem odmoru se je vsakdo pridružil svoji delovni skupini, ki se je odločila za eno izmed štirih tem: družina, vera, prijatelji, narodnost.

Moja skupina se je odločila za tretjo temo. Ko smo se medsebojno predsta-

vili, smo začeli s pogovorom. Nekateri so sodelovali zelo zavzeto, drugi manj — ti zadnji morebiti iz bojazni, dolgčasa, pomanjkanja besednega zaklada ali česa drugega. Vendar je na splošno vsakdo izkoristil priložnost, da je povedal svoje mnenje.

Pogovoru je sledilo kosilo. Gledal sem, da sem prišel med mladince, ki jih še nisem poznal. Vseskozi smo se pogovarjali v slovenščini, kar se mi zdi vredno omenbe.

Po kosilu smo se vrnili in dvorano. Vsaka skupina je nazorno poročala o svojem skupnem pogovoru in nas seznanila z vprašanji, a katera ni našla odgovorov.

Sledila je maša, ponos našega srečanja — zlasti petje je bilo sijajno.

Seveda ni smelo manjkati na koncu skupinske fotografije za spomin. Potem so se Berlinčani sami slikali. (Kot maj so se združili z Zahodno Nemčijo, pa si že vse upajo!)

Pri odhodu smo se menili o naslednjem srečanju in drugih načrtih. V avtobusu smo se sedaj veliko bolj zblížali (nekateri zelo zelo) in do Ingolstadta je bilo prav živo. Ko so ti mladinci izstopili, so ostali nenadoma zaspali in do Münchna niso dali več glasu od sebe. Edino mene spanec ni mogel premagati. Mehkužneži! Današnja mladina ničesar več ne zdrži!

Mislim, da je srečanje uspelo in nas obogatilo. Veliko smo pridobili. Upajmo, da bo to začetek trajnega sodelovanja slovenske mladine v Nemčiji in

spodbuda, da ne bo nihče od nje pozabil, da je Slovenec.

WOLFRATSHAUSEN-GERETSRIED

V tukajšnji bolnišnici je umrl g. *Herman Lampret*, star osemdeset let. Pokojni je bil rojen v Veliki Ravnih blizu Vitanja. Zaposlen je bil v usnjarski stroki. V zadnji vojni je bil mobiliziran v nemško vojsko. Bil je ranjen in izgubil je eno nogo. Leta 1965 je prišel v Nemčijo, v Geretsried na Bavarskem, kjer je dobil stanovanje in pokojnino. Že v domovini si je ustvaril družino, v kateri se mu je rodilo pet otrok. Eden od njih, *Alfonz*, je postal duhovnik in župnikuje v Sloveniji. V Nemčiji je zanj z izredno požrtvovalnostjo in dobroto

Pok. g. *Herman Lampret*.

skrbela hčerka *Marica*, pa tudi žena in ostali otroci so ga pogosto obiskovali in mu pomagali. Pokojni je bil prijazen in vesel, pa darežljiv in globoko veren. Veliko je premolil in svojo invalidnost in druge bolezni, ki so se začele javljati z leti, je prenašal z zgledno potrpežljivostjo. Pogosto je prejemal obhajilo in na odhod k Bogu se je lepo pripravil s prejemom zakramentov. Pokopali so ga v domovini. Naj ga Bog sprejme v večno veselje! Njegovim svojcem želimo globoko sožalje!

**berite in širite
našo luč!**

Slovenska šola odraslih, ki jo vodi g. Slavko Strman, je obiskala slovensko središče v Eisdenu.

nizozemska

Zvon je imel v Eygelshovnu svojo vsakoletno prireditev, ki traja dva dni. Za prosto zabavo so skrbeli Veseli vaški godci, ki jih vodi g. *Slavko Strman*. Hvala vsem, ki so sodelovali pri pripravi in postrežbi.

Vemo, da je ga. *Lenčka Sodnik* iz Maastrichta zelo odprtih rok. Ne more priti v hišo brez malega darila. Ko so bili v Romuniji otroci v stiski, je njena karitativna zavzetost prišla še bolj do izraza. V svoji župniji je zbiral hrano in obleko, naložila na kamion, dobila nekoga, ki je plačal bencin, in se odpeljala v Romunijo, kjer so njo in kamion sprejeli z odprtimi rokami.

Kaj vse je možno, kjer je veliko dobre volje in ... ljubezni! Čestitamo! Ne

V Krefeldu je za Slovence blagoslov velikonočnih jedil že tradicionalni dogodek. Kakor se vidi na sliki, veliko naših zdomcev obnavlja iz leta v leto te nekdanje šege, saj je za nas Slovence v Krefeldu ter okolici Krefelda velika sobota zelo pomemben dan in to že čez dvajset let, odkar imamo tukaj slovensko mašo.

Kako prijetno so dišale ocvrte ribe s pečenim krompirjem. — Pravkar pripeli potniki — švedski Slovenci — v prostorih slovenske kat. misije v Berlinu. (Poročilo v prejšnji številki NL).

naveličajmo se klicati: Potrebujemo mož in žena, mož in žena duha, srca, značaja in dejanj!

švedska

• *Olofström.* Kadarkoli se hočejo zbrati Slovenci iz pokrajine Blekinge, imajo vedno daleč. Na sobotni večer,

Slovenci iz Švedske v Berlinu. Še bo treba pljunuti v roke, zid še ni povsem odstranjen.

13. aprila, so imeli zopet mašo. Prišla je ena družina iz Bromölle in nekaj Olofströmcianov. Veseli bi bili, če bi nas bilo več, a tudi ti, kolikor nas je bilo, smo dostojno dali čast Bogu. Po maši je stekla beseda o tem in onem. S ponosom so pripovedovali, kako so šli zadnjo februarso soboto demonstrirati v 150 km oddaljeni Malmö. Demonstracijo so organizirali skupaj s Hrvati. Švedski javnosti so pokazali svoj protest proti zastraševanju Slovenije na njeni poti osamosvajanja.

• *Göteborg.* Sestanek misijskega sveta sredi aprila smo imeli kar pri Gorjupovih v Kungälvu. Pogovarjali smo se o birmi, o predvidenih obiskih in srečanju v Vadsteni. Še za počitnice bi bilo treba poskrbeti, da bi se kar med tednom ali kakšno soboto našli kje na božji poti v Sloveniji. S tem v zvezi bomo veseli vsake pobude, saj je pred dopusti še dovolj časa, da se za to do-

Olofströmciani v Malmöju: „Zahtevamo suvereno in samostojno Slovenijo, brez vojaškega zastraševanja.“

menimo. Preden smo se razšli, nam je novinarka z našega velikonočnega obiska v Berlinu zavrtela videofilm. Odstrl nam je delavnico, od koder so prihajale dobrote na naše mize, kako se je v kuhinji kuhalo, peklo, pripravljalo štrudelj...

Novo cerkev v Angeredu pri Göteborgu smo naredili za svetišče naših majskih shodov. Kakor lani smo se tudi letos na prvo nedeljo v maju ob štirih popoldne tam zbrali k šmarnicam. Isti dan dopoldne, ko je imela angeredska župnija birmo, je škof Brandenburg v tej cerkvi blagoslovil lep umetniško izdelan Marijin kip, za katerega je tudi neka slovenska družina veliko prispevala.

● *Värnamo*. V soboto, 4. maja, sta pred Bogom obljubila zvestobo drug drugemu Maja Kaker in Martin Green. Ta poroka v Värnamu vpricho pastorja švedske Cerkve ob prisotnosti katoliškega duhovnika je imela ekumenski značaj. Dopolnjujoča različnost je prišla do veljave tudi ob izmenjavanju slovenščine in švedščine pri bogoslužju. Ravno po razlikah bosta bogatila drug drugega, je bilo večkrat poudarjeno. Vse kaže, da zavestno sprejemata nase napor, ki se za to zahteva.

Svojim domačim in prijateljem sta pripovedovala, kako sta se z nekakšnim tečajem v osebni pogovoru z duhovnikom pripravljala na skupno življenjsko pot. Navdušeni so bili nad resnostjo in zavzetostjo, s katero se katoličani lotevamo priprave na zakon. Naj se uresniči v njunem življenju vodilo poročnega evangelija o poslušnosti Jezusovi besedi, da bo njun skupni dom stal na trdni skali.

švica

Proslava materinskega dneva v Oltnu — „Stvarnikova misel je nalila v materino srce najlepšo, kristalno čisto in nesebično ljubezen, ki ji na zemlji ni enake. Ljubezen, ki je pripravljena na vsakršne žrtve, odrekanja, ki zmore in zna vse odpustiti in pozabiti, ki ne misli nase, ampak na tiste, za katere se razdaja do zadnjega diha.“ Tako je zapisal Ivan Malavašič v svoji povesti *Ljubezen mame Tilke* (Ognjišče 1987—89).

Letošnja zgodnja velika noč je bila razlog, da smo proslavo materinskega dneva, ki ga na solothurnskem področju slovenske misije slavimo ob 25. marcu — prazniku angelovega oznanjenja Mariji, da bo postala Božja mati, pomaknili na soboto 20. aprila.

Najprej smo ob 17. uri imeli mašo. Ker je to bilo na predvečer nedelje Dobrega pastirja, je voditelj bogoslužja p. Damijan lepo nakazal podobnost med Jezusom — Dobrim pastirjem in dobro materjo.

V uvodnem nagovoru na začetku proslave po maši pa je med drugim poudaril, „da je pač zaradi naravnih

danosti in zakonitosti materina vloga bolj odločilna za človekovo življenje v vseh obdobjih kot očetova, čeprav njegova ni s tem nič zapostavljena. Zato je prav in častno, da se materam in ženam skupaj zahvalimo za vso njihovo ljubezen, dobroto, skrbnost in požrtvovalnost, z drugo besedo, da polni hvaležnosti skupno proslavimo njihov materinski dan. Proslava naj bi seveda ne bila le nadomestilo za vse morebitne nerodnosti, čez leto prizadejane materam in ženam, ampak odraz, potrdilo in dokaz naše trajne in vsakodnevne pripravljenosti vračanja ljubezni za ljubezen.“

Sledil je bogat in pester spored v počastitev naših dobrih, skrbnih, pridnih mamic. Vrstilo se je zborovsko petje (kvintet Kranjci iz Oltne, komorni zbor Slovenija ter dekliški trio in duo iz Züricha) in petje posameznih otrok (Monika, Natalija, Angelika, Bojan), godba (klarinetist Aleksander s harmonikarjem Jakom, pianistka Nadja, harmonikar Igor, saksofonist Bojan) in folklorni ples (folklorna skupina Encijan). Celoten spored je trajal kar dve uri, kar je dobro in očitno znamenje, da so take prireditve še vedno močno žive in z zanimanjem sprejete. Skrbno in okusno pripravljena večerja nam je po vsem tem prav prijetno teknila. — Tja do sredi noči se je nato še razlegala pesem iz uglašenih grl in godba, pod spretnimi prsti izvirajoča iz harmonike, klarineta in kitare.

Hvala torej in Bog povrni vsem, ki so pripravili ta prisrčni večer, vsem sodelujočim in nastopajočim ter vsem udeležencem proslave materinskega dne.

Praznično srečanje v vnebohod — Kadar ne gremo na daljše, večdnevno romanje, imamo na praznik Gospodovega vnebohoda praznično srečanje pri kakšni romarski cerkvi, tako na žiriškem kot na solothurnskem področju. Na solothurnskem smo za letos izbrali župnijsko-romarsko cerkev Maria im Hag v Meltingenu, posvečeno sicer sv. Jožefu (slika na glavnem oltarju iz leta 1728 predstavlja Jožefovo smrt), vendar bolj znano po stranskem oltarju, na katerem upodobljena (izrezljana) Marija z Jezusom privablja romarje že od 15. stoletja. Meltingen leži v severnem delu kantona Solo-

julija in avgusta naša luč ne izide!

thurn, cerkev pa na gričasti vzpetini nad vasjo.

Lepo sončno jutro na letošnji vnebohod (9. maja) je napovedovalo tudi lep dan. In do 11. ure se je zbrala srednje velika skupina ljudi v cerkvi. Že 77-letni župnik nam je najprej na kratko orisal zgodovino in umetnine cerkve, nato smo imeli mašo in šmarnično pobožnost. Družabno popoldne smo ob okrepčilu in živahnem kramljanju na župnikov predlog preživeli v bližnjem gozdiču za cerkvijo. Ker zemljišče ni cerkveno, nas je obiskal tudi lastnik gozda, ki živi tam blizu, in nas ob slovesu z veseljem povabil, naj le še kdaj pridemo.

Za lepo doživeti dan naj bo izrečena hvala dobremu Bogu, gospodu župniku, lastniku gozda in vsem udeležencem.

pisali ste nam

KUČAN ZAVIRA DEMOKRACIJO

Zaradi „pomirjenja nemirov na Kosovem“ je JLA posegla v „dogajanja“ na Kosovem — tako je predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan te dni pred rojaki v Stuttgartu označil „akcije“ vojske v tisti pokrajini.

Taka oznaka oz. opis stanja na Kosovem iz ust vrhovnega predstavnika Slovenije dokazuje, da ima g. Kučan nejasne in napačne predstave o bistvu demokracije, za katero se potem, ko je štirideset let zastopal razredno proletarsko diktaturo, zdaj zavzema.

Krvavi in nasilni poseg vojske z orožjem zoper lastni narod naj bi bilo „pomirjenje“? To je vendar nasilje, kriminal in škandal! Zakaj Kučan ne uporablja pravilne besede? Zakaj ne reče bobu bob? Sum, da se čuti sokrivega kot komplic, je pač utemeljen!

Ali ni nujno, da se slovenski narod zave, kaj misli njegov predsednik?

Karl Cepl, Waiblingen

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● ZAMENJAJ BESEDNE ZVEZE Z RAZUMLJIVEJŠIMI IZRAZI.

- Po zobeh ga vlačijo.
- Blaž je prišel na boben.
- Prišel je na psa.
- Prišel je na zeleno vejo.
- Rožice sadi.

● BESEDNE ZVEZE ZAMENJAJ Z BOLJ NAVADNIMI IZRAZI.

- Srce mu je padlo v hlače.
- Beli si glavo.
- Prazno slamo mlati.
- Po toči zvoniti je prepozno.
- Nikar ne stisni takoj repa med noge.

● IZ BESEDNIH ZVEZ NAREDI ZLOŽENKE.

- Bele polti, belih las, bistre glave, dobre duše, dobrega srca, dolgih las, dolgih nog, dolgih ušes, gole brade, golih rok, kratkega vida, odkritega srca, okroglega lica, rdečih las, svoje glave, s svojimi rokami, starega kopita, stare mode, vroče krvi.

● POIŠČI OSEBKOM PRIMERNE POVEDKE.

- Avto, čebela, lastovka, lisica, motor, reka, sonce, učitelj, veter, vlak, vrtnica, žabe.
- Brenči, brni, cvrči, cvete, krade, piska, razlagajo, regljajo, rjavi, sije, šumi, vleče.

● VPRAŠAJ SE PO OSEBKIH.

- Sila kola lomi.
- Laž ima kratke noge.
- Kača je švignila čez pot.
- Kostanj je ozelenel.
- Zmagala sta Pija in Pija.

● POSTAVI SAMOSTALNIKE V 2. SKLON MNOŽINE.

- Bradlja, gostilna, igra, kamra, ladja, mravlja, skorja, smokva, sumnja, škatla, tekma, tovarna, voznja, zarja.

● POVEDI DOPOLNI Z BESEDO MATI.

- Z ... je umrl tudi dom.
- To je moja pisana
- Fotografirala je sosedovo

- ... dolgo ni bilo iz mesta.
- Največ sem dolžan svoji

● POVEDI DOPOLNI Z BESEDO HČI.

- S ... so pa res križi!
- Če nočeš naše ..., pa nič.
- Sosed je oddal svojo najmlajšo ... poštenemu fantu.
- Naša ... je zelo delavna.
- Mati bo ostala pri sinu ali pa pri

● POVEDI DOPOLNI Z BESEDO GOSPA.

- Vašo hčer sem videl iti z dvema
- Nesi, no, limonado mladi
- Tistih dveh ... nisem srečal.
- Psiček je tiho ležal pri mladi
- Skoz okno sta gledali stari

● BESEDE DOPOLNI S PRAVILNIMI KONČNICAMI.

- Tema brv ... bo treba postaviti ograjo.
- Pes leži ves čas pri ogledanih kost..
- Tem stran.. se pa pozna, da so bile že v mnogih rokah.
- V mnogih past.. je mnogo miši.
- Obema pot ... smo nasuli pesek.

● VPRAŠAJ SE PO PREDMETIH.

- Teta je pripravila večerjo.
- Oče je posodil avto stricu.
- Okno je odprla mati.
- Ded ni verjel besedam svojih sosedov.
- Žal mi je trde besede.

josep stritar

v šoli

„Ti tam šesti v drugi klopi!
Koliko je šestkrat pet?“
Majhen mož na prste stopi:
„Šestkrat pet je trideset.“

„Vrane družijo se rade,
pet na smreki jih čepi.
Puška počí, ena pade,
koliko jih še sedi?“

Kaj se tebi zdi?“ —
„Nobena.“
„Kaj? To v glavo mi ne gre.“
„Ena pade ustreljena,
druge štiri odlete.“

„Glej ga, glej, glavica bistra!
Majhen deček, velik mož.
S časom boš še za ministra,
ako vedno priden boš.“

• VPRAŠAJ SE PO PREDMETIH.

- O sladoledu sva sanjala s sestro.
- Mama je bila s Tončkom zelo dobra.
- Menili smo se o počitnicah.
- Beraču sem dal kos kruha.
- Znanec je pripeljal koline.

• Z NASLEDNJI MI IMENI ODGOVORI NA VPRAŠANJA.

ŠANJA: KAM GRE? KJE JE BIL? OD KOD PRIHAJA?

- Bled, Celje, Jesenice, Maribor, Murska Sobota.
- Celovec, Dunaj, Gorica, Rim, Trst.
- Dolenjsko, Gorenjsko, Koroška, Primorska, Štajersko.
- Avstrija, Francija, Italija, Madžarska, Nemčija.

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI

• BOLJ RAZUMLJIVI IZRAZI:

Otroci so takšni kot starši. Ta človek me trpinči. Tega bom pretepel. Sosed nam pomaga. Povejte nam vendar resnico.

• **IZPELJANKE:** Gorenjščina, bukovina, čevljariti, domišljavec, dopoldančar (dopoldanec), kontrolka, kočura, umivalnica in kopalnica, parkirišče, siveti, starati (starati se), prenosljiv, prepirljiv, Tržačan.

• **POPRAVLJENE NAPAKE:** Izzi vajo, odkleni, odpri, petdeset, podkev, podpis, posadka, predsednik, razstava, razpokan, raztrgan, sladkor, šestdeset, zvezki.

• **PODPOMENKE:** Na vrhu kozolca je pel kos. Pod košatim kostanjem sta sedela ded in babica. Anica je prinesla mami tri vrtnice. Nogomet ga zelo zanima. Oče je ujel v ribniku postrv.

• **MANJŠEVALNICE:** Babica, bradica, dedek, dekletce, fantek (fantiček), glavica, griček, kapica, kavica, klopca (klopica), konjiček, mamica, nogica (nožica), okence, otrokoc (otročiček), ptička (ptičica), ribica, srčce (srček), striček, stvarca, vodica, živalca.

• **PRAVA OBLIKA:** Po delu sem si umil roke. Pred očmi se mi dela tema. Bara je poljubila bratranca na lica. Zavihal sem rokave. Oslepel je na obe oči.

• **POPRAVLJENE POGOVORNE OBLIKE:** Pred dvema letoma sem bil na morju. Okni na podstrešju sta odprti. V dar sem dobil dve jabolki. Tanja

je pojedla dve čokoladni torti. Obe tekmi smo izgubili.

• **MERSKI IZRAZI:** Trije krožniki juhe, dva krožnika solate, en krožnik rdeče pese, dva kosa kruha, en kozarec konjaka, ena steklenica rebule, dva vrčka piva, dva kozarca limonade, pet porcij sladoleda.

• **6. SKLON:** Z borom, z bagrom (bagrjem), z darom, z dogovorom, s kompresorjem, z izvirom, s kuharjem, z loparjem, z mikserjem, z mizarjem, s prepirom, s svedrom, s štorom, s tesarjem, s tirom, s traktorjem, z uporom, z večerom, z Aleksandrom, z Gregorjem, s Petrom, z Viktorjem, z Ravnikarjem, z Vidmarjem, z Žumrom.

• **USTREZNI SKLONI:** Vsi otroci nimajo toplega doma. Dobro se počutim pri sosedovih otrocih. Pogovarjal sem se z malimi otroki. Med večjimi otroki je že velika razlika v vedenju. Joj, koliko otrok je danes na cesti!

• **PRAVA OBLIKA:** Pred hišo stojita dva neznana človeka. Ne, teh dveh ljudi nisem še nikdar videl. Neznanima človekoma sem pokazal pot. Pri dveh tujih ljudeh se je naselil. Imela je opraviti s prijaznima človekoma.

• **PRAVA OBLIKA:** Ali smo možje ali nismo? V gozdu je srečala štiri čudne moške. Otroku lasje hitro rastejo. Tonček me vedno cuka za lase. Otroku že rastejo zobje.

• **RAZUMLJIVEJŠI STAVKI:** Pijan je. Trmoglav. Ta je pa bolj kratke pameti. Mlajši hoče vedeti več kot starejši. Napake dela.

• **OBIČAJNO Povedani stavki:** Je veliko manj sposoben kot oni. Nehal je hoditi v šolo. Odšel je, ne da bi kaj dosegel. Prišel je v zagato. Vse mu uspe.

izražajmo se lepo

Balansirati (balancirati) na ograji, po vrvi. — Balansira z rokami. — Balansirati med dvema strankama. — Natakar spretno balansira krožnike. — Med pogovorom je lahko ton balansirala s skodelico.

o

Iz predalov je pospravil ves balast. — Ti podatki so le nepotreben balast. — Znebil se je balasta iz preteklosti.

o

Zadeti balin. — Ostrigli so ga na balin. — Balinarji so se zbrali okoli balinca. — Fantje so balinali pred gostilno. — Vreči, zakotaliti balinček.

o

Balkanizacija Evrope. — Evropa se balkanizira. — Balkanske razmere. (= Neurejene.)

o

Ta izjava je bil poskusni balonček francoske diplomacije.

o

Njene besede so bile zanj pravi balzam.

o

Popiva s svojo bando. — Naši sosedje so sama banda. — Celo noč je bandal po mestu. — Kod si spet bandal?

o

Ponudil mu je požirek iz barigle. (= Lesenega ročnega sodčka.) — Prinesli so malico z bariglo vina. — Na vozu je peljal dve barigli vina. (Dva soda po približno 600 litrov.) — S seboj je imel bariglico žganja.

prezračevanje slovenskega prostora

SLOVENIJA POD ZVEZDO

Slovenci smo morali požreti še eno žalitev. Z vsebino govorov (Kučan, Zlobec, Dolničar) na letošnji **proslavi „OF“** smo se spet vrnili v ozračje svinčenih let.

Za to je kriv seveda Demos in njegova vlada, saj v Sloveniji trenutno vlada Demos. Če bi bili Demosovi ljudje bolj odločni na samem začetku svojega vladanja in bi takrat postavili nekaj odločnih simboličnih dejanj, nas to dejstvo, da tega niso sotrili, sedaj ne bi teplo na vsakem koraku:

— Še vedno se gremo namreč sramoto **z zvezdo na slovenski zastavi**, z zvezdo, pod katero so Slovenci doživeli toliko gorja.

— Demosova oblast je od stare, komunistične oblasti povsem prevzela stari **sektaški odnos do slovenske politične emigracije**.

— Od stare oblasti je prevzela celo zloglasni **spisek „vojnih hudodelcev“**, ki bi moral biti za (novi) demokratično oblast povsem ničen (saj če 45 let komunistični režim sodnih postopkov ni izpeljal do konca, zakaj se za božjo voljo mora z njimi ukvarjati Demos!?).

— Še vedno moramo prenašati **sramotni spomenik pred ljubljansko stolnico**. Kidričev spomenik, Kardeljevo in Titovo ulico, Kraigherjevo ploščad, Ulico 29. hercegovske divizije (divizije, ki je na slovenskem ozemlju počela grozovite stvari), **Ravbarjevo ulico** (Franc Ravbar-Vitez je bil komandant varnostnikov od avgusta 1941 do aprila 1942, torej v času, ko je njegova VOS brezobzirno likvidirala celo vrsto Slovencev ter s tem povzročila državljansko vojno, največjo nesrečo v zgodovini Slovencev), ulico, ki je bila prej Baragova (!), itd. itd.

Poleg tega, da nas borci/komunisti že ves čas **obkladajo z revanšisti**,

nam komunisti sedaj, ko je njihova revolucija (le) že razkrinkana, hočejo **vsiliti še „praznovanje OF“**. Povsem jasno pa je, da je bila „OF“ le (spretna) maska, pod katero so se leta 1941 skрили komunisti. Iz dosedanjega pisanja o navodilih za revolucijo iz poletja 1941 in o začetkih izvajanja revolucije (ustanovitev partijske VOS avgusta 1941 in začetek brezobzirnih vosovskih zločinov po ljubljanskih ulicah ter po Dolnjski in Notranjski), je to menda dovolj očitno. Slovenija je celo leto (od poletja 1841 do poletja 1942) zgroženo strmela, kaj komunisti pod krinko OF počnejo.

Koga je sploh predstavljala „OF“? Peščico ljudi. Vendar bi proti tej peščici ne imel nobeden prav nič, ampak nasprotno, ko bi ta peščica v resnici delala za osvoboditev Slovenije. Komunisti so s svojim napadalnim obnašanjem že 1941 razglasili monopol nad odporom proti okupatorju(!) in **s smrtno kaznijo zagrozili vsakomur, ki bi se organiziral proti okupatorju izven „OF“**. A saj niso samo grozili, **Slovence so zaradi tega (pa ne le zaradi tega) v resnici pobijali**. Šele poleti 1942 so se Slovenci organizirali proti temu krvavemu nasilju, ker so bili v to pri-siljeni.

Zato vse Kučanove in Zlobčeve besede na letošnjem „slavu OF“ padejo. Naš „narodnoosvobodilni boj“ se ne more primerjati z nobenim po Evropi, saj se nikjer drugje ni v času okupacije dežele šla kakšna klika revolucije. To je bistveno za razumevanje vsega in s tem padejo za vse večne čase vse lepe besede o „NOV“ ter o „OF“.

Slovenski komunisti so si drznili začeti **pobijati Slovence**, ko je bil **narod** okupiran in **obsojen na smrt**. Ko sta se kasneje razvili znotraj naroda dve fronti (komunistična in protikomunistična), so **vse sile napeli proti protikomunistom** in ne proti okupatorju. Za povrh so leta 1945, po koncu vojne, izvedli še ogromne zločine in **Slovenijo dobesedno spremenili v eno samo grobišče**, nato pa **45 let** vladali s trdo **diktaturo** pranja možganov, poneumili in potlačili cele rodove ter Slovenijo uničili gospodarsko, glede okolja in naravno.

Ob prireditvi v „počastitev OF“ (in v poskus vsiljevanja „OF“ celotni Sloveniji) na Trgu revolucije in pred ogrom-

vrenje v slovenskem kotlu

(Nadaljevanje s strani 13)

gram partije je bil trden le z izvrševanjem politike kominterne in Stalina.

Zato ne preseneča, da partija **ni izdala le slovenskega naroda** v njegovi veliki stiski, marveč da je izigrala tudi pripadnike lastnega tabora. „Koalicija“ OF s partizani nekomunisti ji je služila le kot pretveza odpora in najbolj neposredno sredstvo vzpona na oblast.

V tej zmedi so se slovenski ljudje požrtvovalno borili za osvoboditev in ne za revolucijo. Bili so seveda tudi pod pritiskom rekrutirani ali svetovnonazorsko manipulirani v pričakovanju ob-

ljubljenih pravičnejše družbe, za skrivne poboje niso vedeli, ob vojni stvarnosti so bili neredki razočarani ali so sploh spregledali, da so bili izrabljeni za druge namene.

Vprašanje sprevržene morale je moral o zla razglašati za vrednoto in jo slaviti. Še posebej vloga OF je po 50 letih povsem jasna. Slaviti to osvoboditelno organizacijo danes, po demokratičnih volitvah, pomeni slaviti zlasti in predvsem njeno partijsko obliko in vsebino, tj. **izdajo nad slovenskim narodom, državljansko vojno in rodomor nad slovenskim narodom**, njeno 45-letno „svobodo“, pravno, politično in gospodarsko uničevanje ter razklanost slovenskega naroda. Kdor ima tako kosmato vest, naj si to privoščijo, pa čeprav brez podpore vse večjega števila navnih Slovencev in čeprav zadnjič.

Ivan Klemenčič, Ljubljana — DELO, 26.4.91

nim spomenikom v čast revoluciji se je pojavil majčken napis na platnu **FAŠISTI, NACISTI, KOMUNISTI — ZA SLOVENCE ISTI**. Ni se še prav pojavil, že so se nanj vsuli besni „borci NOV“. Namesto da bi se s sporočilom s platna sprijaznili, če že ne pozdravili, so partizanski borci še enkrat pokazali, da so le oprode komunistov, od katerih so bili pošteno zmanipulirani tudi oni.

Ivo Žajdela, Ljubljana — NOVO JUTRO, 15. 5. 91.

slovenske radijske oddaje

- **Köln**
vsak dan, razen nedelje
16.15—16.50
na frekvencah 31, 41, 49 m
ter 6140, 7130 in 9770 kHz
v soboto in nedeljo dopoldne
ob 9.30—10.20
na frekvencah 41, 49 m ter
5995, 6130 in 7130 kHz

- **London**
vsak dan
12.00—12.15 na frekvencah
9.61, 11.78, 15.235 MHz
ter 31.22, 25.47 in 16.69 m
v nedeljo dopoldne
11.30—12.15 na istih frekvencah

vsak večer
18.30—19.00 na frekvencah
6.05, 9.77, 11.78,
15.315 MHz ter 49.59,
30.71, 25.47 in 19.59 m

- **Vatikan**
vsak dan
18.45—19.00 na frekvencah
41 in 49 m ter 1530 kHz
ponovitev naslednje jutro
4.45—5.00 na istih frekvencah.

PROTI VSILJEVANJU PRAZNIKA

Tov. Zlobec kot član Republiškega predsedstva v zadnjem času ponuja v najnovejšo obleko preoblečeno OF. OF, ki je v zadnjih petdesetih letih obrcala in pohodila vse in vsakogar, komur niso bila všeč njena škrlatna oblčila, je v najnovejši smeri odvrгла vse svetovnonazorske okraske in se odela z najnovejšo modno (ne)okusnostjo: **s sprenevedanjem.**

Že doba njenega nastanka jo plemeniti s tem okrasjem: iz Antifašistične fronte, ki vsaj v izjavah ni odklanjala spora z zahodnimi zavezniki, se je brez jasnih razlag prelevila v OF. Tisti, ki so doživeli in preživeli revolucionarni teror, ki se je izvajal pod okriljem teh dveh črk, vedo, kako malo je bila takrat poudarjana npravnost te borbe z ujemanjem odpora zahodnih zaveznikov. Na vseh mitingih so bile povečevane razmere, ki so vladale v deželi zla (Sovjetski zvezi) in ki jih bomo po zmagi ponosili tudi k nam.

Tov. Zlobec v neki pesniški prispodobi dopušča dvema materama, ki stojita ob grobu, ena kot mati padlega (partizana), druga umorjenega sina (domobranca), enako bol, obenem pa opozarja na neprimerljivost dejanj enega in drugega.

Če je kot pesniška duša v tej prispodobi pozabil omeniti moralno podporo, ki je je bila deležna ena od mater (partizanska), s tem da jo je organizirano obiskovala in tolažila šolska mladina,

spomin njenega sina pa bil ovekovečen v spomenikih in slavolokih, pa kot politik ne bi smel spregledati bolečine in zagrenjenosti (domobranske) matere, ki je bila do **konca življenja izločena iz vsega občestva in ni mogla postati ob grobu svojega sina**, ker ga nikoli ni našla oziroma ga nikoli ni smela iskati, njegovega spomina pa **niti v molitvi ne na glas omenjati.**

Če pustimo ob strani prerekanje o tem, ali je umestno ali ne, da se mora zveličavnost neke borbe desetletja dolgo zmeraj in povsod od šolskega vrta naprej nenehno potrjevati (ne da bi tej vsiljivosti kdo nudil kak odpor), pa se ne morem odreči vprašanju: **zakaj tov. Zlobec šele sedaj loči OF od revolucije!** Zakaj ni svojega prepričanja razodeval denimo v dobi maršalskega kalifata (sultanstva)? Časa in izvivov je imel več kot dovolj.

Ne glede na to, kako velik je odstotek tistih, ki spregledajo ali celo odobravajo gorje, ki je prizadelo toliko družin, pa bi se moral politik na takem položaju ozirati tudi na one, ki jim spoštljiv odnos do zamolčanosti svojcev pomeni več kot poslušati **nestrpni in napadalni besednjak**, ki ga zlasti **Zveza borcev** vedno uprizarja ob praznovanju tega dne. Zanimariti ta odnos pomeni samo, da bomo tudi v bodoče praznovali ta dan ob stalnosti revolucije.

Franc Blatnik, Ljubljana — DELO, 4. 5. 91

● **Dragi rojaki!** Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EUROPO?** Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem dreveredu Corso Italia, vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Zelo ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● **RAČUNALNIKI:** Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje.

Eksportni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● **Slovenska družina v Stuttgartu** (brez malih otrok) išče gospodinjkuharico. Možnost nastopa službe takoj. Plača po dogovoru. Stanovanje v hiši. Predpogoj je, da ima zainteresiranka delovno dovoljenje za Zvezno republiko Nemčijo. — Naslov Vam posreduje uprava Naše luči pod pogoji, kot so navedeni v spodnjem črnem pasu na tej strani (štef. 4/91).

● **V Rogaški Slatini PRODAM** novo hišo. — Informacije telefon 0821 / 49 16 81, ZRN.

● **VDOVA** želi spoznati dobrega samskega moža (avto zaželen), ki bi hotel živeti na deželi. Alkoholik izključen. — Naslov Vam posreduje uprava Naše luči pod pogoji, kot so navedeni v spodnjem črnem pasu na tej strani (štef. 5/91).

● **V bližini Cerkelj** na Gorenjskem RPODAMO takoj vseljivo enonad-

stropno hišo (200 m²) z vrtom, s telefonom, primerno za obrt. — Informacije tel. 061 / 55 43 22.

● **Prodám** lepo urejen VIKEND-VINOGRAD na Lubičnem-Pečica (na relaciji Rogaška Slatina-Poljčane) obstoječe iz podkletene zid. stavbe; vinska klet, garaža, shramba, zgoraj velika bivalna kuhinja, soba in toaleta. Naravni vodovod, elektrika, 1 km od asfaltne ceste. Vinograda je 30 arov. Sorta vrhunska rizling-muškat. Cena zelo ugodna — 60.000,— DM. Oglasite se na naslov Angela Vezjak, (062) 828-612 telefonično, ali pismeno 62319 Poljčane, Drav. c. 97, Slovenija.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

za en smehljajček

Francoski politik Clemenceau (1841—1929) je zelo sovražil prilizovanje. O nekem lizunu je rekel:

„To je neznosen človek: vsak njegov stavek je sestavljen iz osebka, povedka in poklona.“

o

V Louvru si preprosta možaka ogledujeta Tizianovo sliko o Kristusovem rojstvu.

„Zakaj pa leži otrok na slami?“ vpraša prvi drugega.

„Njegovi starši so bili vendar revni.“

„Zakaj so pa potem naročili sliko pri Tizianu?“

o

„Kaj bi bil rajši: lep ali neumen?“ „Neumen, ker lepota je minljiva.“

o

K odvetniku je prišel mož po navet, ali naj bi se ločil.

Odvetnik: „Za vas je najboljše, da se vrnete k ženi.“

„Kaj bi bilo pa po vašem mnenju najslabše?“

o

„Ali imate kakšno dobro sredstvo za hujšanje?“ se zasliši glas pred vrati lekarne.

„Imamo,“ reče lekarnar. „Kar vstopite.“

„Ne morem.“

o

„Moja žena se ukvarja z jahanjem, da bi shujšala.“

„Pa se že kaj pozna?“

„Ja, konj je že shujšal za deset kil.“

o

Nasredin hodža se je preselil s svojim oslom vred iz Carigrada v Skutari. Na nasprotnem bregu vpraša čolnarja, koliko je za prevoz dolžan.

„En groš zase, en groš za osla.“

„Tu imaš še dva groša, pa me pelji lepo nazaj!“

„Zakaj pa to?“

„Nič me ne veseli ostati v deželi, kjer imajo ljudje isto ceno kot osli.“

o

V avtu mož ženi: „Samo poglej, kako vozi tale pred nama ves čas nesramno blizu naju!“

o

Na ladji. Potnik mornarju: „Česa se mornarji na odprtem morju najbolj bojite?“

„Neumnih vprašanj.“

o

„Kdaj si je pa Jaka izpahnil roko?“

„Včeraj v gostilni, ko je hotel pokazati z rokama, kako veliko ribo je ujel, pa ju je preveč stegnil.“

o

Znanca se pogovarjata ob cestnem križišču. Pri njiju se ustavi avto s tujo oznako.

V angleščini ju tujec v avtu vpraša, če razumeta angleško. Onadva odkimata.

Potem ju vpraša v francoščini, če govorita francosko. Isti odgovor.

Nato jima zastavi vprašanje v italijanščini, če znata italijansko. Onadva odkimata.

Končno ju vpraša v nemščini, če razumeta nemško. Tudi to pot odkimata. Tujec odpelje

„Nič ne pomaga,“ pravi prvi,

„treba se bo začeti učiti tujih jezikov.“

„Le čemu?“ odgovarja drugi. „Ta zna štiri, pa mu ni nič pomagalo.“

o

Prijatelj svetuje prijatelju, naj reče deklici, ki jo občuduje, da jo ima tako rad, da niti jesti ne more več.

Ko jo ta drugo jutro sreča, ji pravi: „Vselej, ko te zagledam, me mine ves apetit.“

o

Dva smučarja zasuje snežni plaz. Ko že nekaj časa vpijeta na pomoč, opazita, da se jima bliža bernardinac s sodčkom ruma okrog vratu.

„Človekov najboljši prijatelj!“ vzdikne prvi.

Drugi, po rodu Štajerc, pa: „In kaki lèpi pès ga je prinèsel!“

o

Pred nebeškimi vrati se neka duša na ves glas smeje.

„Kaj pa je tako smešnega?“ jo vpraša angel.

„Že pol ure sem tu, doli me pa še zmeraj operirajo.“

o

Ko prinese Tomažek od mesarja domov salamo, jo mama stehta in teče na vrat na nos k mesarju.

„Salame je 10 dek manj, kot bi je moralo biti.“

„Pa ste stehitali tudi Tomažka?“

„Sledi skladba Franca Suppeja „Lahka konjenica“.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Znidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Anselden.

(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 23 1 00 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalir, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msrgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62, tel. 030 - 788 19 24.

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62,

tel. 030 / 784 50 66.

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slov. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Marijan Bečan, Liebigstr. 10, 8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32, Telefax 0041 1 / 303 07 88).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), YU-61001

Ljubljana, p. p. 121/III (Tel. 061 / 454 246)